BOSTON PUBLIC LIBRARY
CHIEF OF PERIOD.-GOVT.DIV.
COPLEY SQ.
BOSTON 16, MASS.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĘS
AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

Copyright

XXXVII. Nr. 83 | Redakcija: GLenmore 5-7281 | PENKTADIENIS (FRIDAY), LAPKRIČIO (NOV.) 14 D., 1952 M. | Administracija: GLenmore 5-7068 | 10 CENTŲ

AR AMERIKIEČIAI DENGĖ KATYNO ŽUDIKUS

Washingtonas. — Kongreso komisija Katyno žudymams tirti apklausinėjo kaip liudininką vyriausiojo teismo teisėją R. Jacksoną, kuris buvo JAV teisėjas Niurnbergo byloje prieš nacius karo kaltininkus.

Jis pareiškė, kad iš Amerikos vyriausybės nebuvo gavęs jokių įrodymų, jog dėl Katyno žudynių yra kalti rusai. Taip pat paneigė gandą, kad JAV prokuroras Niurnbergo byloje buvo padėjęs Sovietams apkaltinti už Katyną nacius. Rusai kaltinimą iškėlę, bet po trumpo tardymo klausimas dingo po stalu.

Jacksonas tada nieko nežinojęs apie parodymus amerikiečių pulkininko John Val Vliet ir dviejų kitų karininkų. Van Vliet karo metu pateko vokiečiams į nelaisvę. Jį ir dar du karininkus vokiečiai nusigabenę prie Smolensko ir parodę Katyno žudynių lauką. Po karo Van Vliet 1945 m. padaręs Pentagonui pranešimą apie Katyną. Jo pranešimas buvo pažymėtas "labai slaptai", bet iš Pentagono bylų dingęs. Van Vliet pranešimą patvirtinę taip pat majoras Donald Stewart ir pulk. S. Siemansky, buvęs amerikiečių ryšininkas prie Lenkijos kariuomenės.

Kad Katyne žudė Sovietai, tas komisijai aišku, bet komisija dabar tiria kitą klausimą: ar JAV pareigūnai padėjo Sovietams nuslėpti jų kaltę, norėdami neardyti santykių Jaltos konferencijos metu? Tarp liudininkų pakviesti trys buvę atstovai užsieniuose, vienas generolas ir aukštieji valdininkai.

Aukščiausiojo teismo teisėjas R. H. Jackson, buvęs vyriausias JAV atstovas Nuernberge teisiant karo nusikaltėlius nacius, atstovų rūmų komitete liudydamas, pareiškė, jog yra įsitikinęs, kad lenkų karo belaisvius Katyne išžudė Sovietai. Jei Stalinas būtų suimtas, Jacksono nuomone, jis turėtų būti už šį nusikaltimą teisiamas.

EISENHOWERIS LAUKIAMAS KOREJOJE

Washingtonas. — Apsaugos pasekretorė A. Rosenberg ir gen. J. A. Van Fleet pasisakė, kad Eisenhowerio atvykimas į Koreją būtų labai naudingas. Eisenhowerio spaudos sekretorius pareiškė, kad laikas tai kelionei dar nenustatytas. Apie jį nebus skelbiama saugumo sumetimais. Būsią įmanomasi visų priemonių, kad priešas nepatirtų.

— Eisenhoweris parėmė vajų Laisvosios Europos veiklai. Ir jo konkurentas Stevensonas pritarė, kad kovai su komunizmu privatinė iniciatyva gali būti laisvesnė ir lankstesnė negu vyriausybinė.

Laisvosios Europos stočių veikia 13, laisvosios Azijos 3.

DUODA, BET BIJO IMTI

Jeruzalė. — Pagal susitarimą dėl reparacijų tarp Bonnos vyriausybės ir Izraelio pastarasis turi gauti iš Vokietijos prekių už 775 mil. dolerių. Izraelio vyriausybė dabar išsigando, kad tos prekės, užuot kėlusios Izraelio ūkį, gali jį susmukdyti. Pasirodo, kad metalo, tekstilės, cheminės ir eilė kitokių prekių, kurios yra sutartame sąraše, yra gaminamos ir pačiame Izraely, ir jų yra prikimšti sandėliai. Prekybininkai bijosi, kad iš Vokietijos prekės užtvindys Izraelio rinką, konkuruos vietinę pramonę ir gali sukelti nedarbą.

Protestą dėl tos sutarties, Vokietijos vyriausybei pareiškė Arabų Lyga, kuri tebėra karo padėtyje su Izraeliu. Proteste aiškina, kad Vokietija laužanti neutralumą, duodama Izraeiliu tokių prekių, kurios reikalingos karui vesti. Grasina nutraukti su Vokietija prekybinius santykius. Vokietijos vyriausybė protestą atmetė, paaiškindama, kad ji turinti vykdyti, kas yra sutarta.

Egiptas virsiąs respublika

Kairo. — Jau buvo pranešta, kad naujoji Egipto vyriausybė rengiasi traukti buvusį karalių Faruką į teismą už valstybės išdavimą. Dabar aiškėja ir priežastys.

Iš gausių karaliaus palikusių bylų vyriausybė nustatė, kad š. m. sausio 26 d. pats karalius rengė "revoliuciją" kariuomenei išvalyti ir sudrausminti. Jis buvo sugalvojęs sukviesti aukštesniuosius karininkus į pokylį ir juos bei savo mirtinus priešus vafdistus sulikviduoti. Į talką buvo numatęs ir anglus. Tik JAV atstovus jį atkalbėjęs.

Koks tos bylos karaliui tikslas? Karalius vis tiek į teismą nestos. O tikslas paprastas— panaikinti monarchiją ir paskelbti Egiptą respublika. Pirmasis tos respublikos galva turėtų būti dabartinis diktatorius Naguib. Spauda spėja, kad tam bus išrinktas parlamentas, kuris monarchiją pakeis respublika.

BOLŠEVIKAI IMA VIRŠŲ PROPAGANDOJE

Berlynas. — Amerikiečių pareigūnai pareiškė, kad Sovietai taip suorganizavo Vakarų radio stočių kliudymą, jog anapus geležinės uždangos nebeįmanoma nieko girdėti. Savo ruožtu bolševikai pastatė 5 naujas stotis, per kurias kalbės į Vakarus. Pareigūnai išreiškė baimės, kad bolševikų siųstuvai ras daug klausytojų vakarų Vokietijoje.

Pasitraukė UNO gen. sekretorius

T. Lie norįs Jungtinėms Tautoms padėti išlaikyti taiką

New Yorkas. — Lapkričio 10 d. JTO posėdyje sensaciją padarė gen. sekretoriaus Trygve Lie atsistatydinimas. "Aš pasitraukiu — kalbėjo jis — tikėdamas, kad tai padės Jungtinėms Tautoms išlaikyti taiką". Už tų žodžių slypi trys priežastys. Kaip jis pats dėstė, Sovietai jo nepripažįsta gen. sekretorium ir visus jo pasiūlymus Korejos karui baigti atmeta. Toliau, JTO sumažino kreditus jo sekretoriatui. Pagaliau jį užgavo JAV senato komisijos iniciatyva patikrinti JTO tarnautojų — Amerikos piliečių ryšius su bolševikais. Patikrinimas parodė, kad kai kurie labai gerai apmokami tarnautojai kaip tik yra Sovietų agentai. Trigve Lie paliko atsistatydinti.

Lie išbuvo gen. sekretorium 7 metus. Algos gaudavo metams po 40.000 dol. Naują sekretorių rinks saugumo taryba ir tvirtins sesija. Maža vilties, kad dėl kandidato visi 5 saugumo tarybos nariai susitartų. Lie buvo iš karto Sovietų kandidatas. Kai Lie ne visur vykdė Sovietų norus, tai antram periodui Sovietai jau pasisakė prieš Trygve Lie. Tik amerikiečių grasinimas, kad kito kandidato jie nepraleisią, Lie išlaikė šiame poste. Edenas įkalbinėjo Lie, kad savo atsistatydinimą atsiimtų.

Kandidatais į jo vietą minimi buvę JTO sesijų pirmininkai: C. R. Romulo (Filipinai), L. Padilla Nervo (Meksika), N. Entezam (Iranas), L. B. Pearson (Kanada) ir dar Galo Plaza Lasso ((Ecuadoras), C. Malik (Libanonas).

Jeigu dėl Korejos išvirto Lie, tai dėl paties Korejos karo baigimo nieko naujo JTO. Višinskis reikalavo belaisvius grąžinti be jokios išimties. Edenas, apsimesdamas, kad Višinskis pasakė ne tai, ką jis galvojęs, pasiūlė vėl projektą iš keturių punktų, kurie nieko nauja neduoda. Būtent:

1. Kiekvienas belaisvis, paliaubas sudarius, turi teisę būti paleistas.

2. Kiekvienas belaisvis turi teisę būti tuojau repatrijuotas.

3. Abidvi pusės įpareigotos repatriaciją įvykdyti.

4. Abidvi pusės neturi teisės pavartoti jėgą belaisviams išsiųsti; kitaip sakant: jėga negali būti niekas nei sulaikytas nei repatrijuotas.

Manoma, bolševikai atsakys — ne.

Garbės sargybos nariai išneša iš San Francisco į Pittsburghą atvežtą staiga mirusio CIO pirmininko Ph. Murray kūną. Prieky dešinėj matome mirusiojo pusbrolį J. Murray.

NACIAI GRASINA DAR GRĮŠIĄ

Bonna. — Lapkričio 9 d. Vokietijoje, trijose jos provincijose — Nordrhein - Westfalen, Niedersachsen ir Rheinland-Pfalz, buvo savivaldybių rinkimai. Iš 15 mil. turinčių teisę balsuoti rinkimuose dalyvavo 10 mil. Vyriausybės koalicija išlaikė tą pačią poziciją. Tačiau pačioje koalicijoje stipriausioji CDU partija (katalikų ir protestantų) šiek tiek prarado; dešiniosios koalicinės partijos — Laisvųjų Demokratų Partija ir Vokiečių Partija — paūgėjo. Opozicija sosocialdemokratai atlaikė savo pozicijas ir kai kur laimėjo. Komunistai pralaimėjo. Jie gavo tik 2-3% visų balsų.

Tačiau visus sujaudino nacių laimėjimas. Pasivadinę įvairiais vardais, daugiausia pabėgėlių, jie pravedė visą eilę buvusių nacių partijos pareigūnų, pvz. išrinktas buvęs Hitlerio SA paskutinis štabo viršininkas. Septynerius metus naciai tūnojo ausis suglaudę. Dabar jie išėjo su plakatais, kuriuose buvo hackenkreuzas, su šūkiais: mes dar grįšime ir kt. Policija prieš rinkimus uždarė 61 grupę, kurioje nelegaliai buvo užsimaskavę naciai.

Kai kas aiškina, kad per nacius dabar stengiasi komunistai reikštis. Jie apsimeta naciais ir stengiasi Vakaruose sudaryti įspūdį, kad Vokietijai gresia nacizmas ir kad dėl to negalima Vokietijai duoti kariuomenės ir lygių teisių Europos bendruomenėje.

Rinkimų proga JAV valstybės departamentas paskelbė buv. JAV aukštojo komisaro McCloy raportą apie Vokietiją. 299 puslapių rašte jis nušviečia demokratijos atsigavimo kelią Vokietijoje ir išdėsto Amerikos pažiūras į Vokietiją. Jos tokios:

1. Vokietija turi būti sujungta ir tapti Vakarų Europos bendruomenės narys.

2. Vokietija negali norėti, kad ją gintų, jeigu patį neduos tam indėlio

3. Vokietijos ūkis yra stipriausias Europoje ir DM gali būti laikoma pastovia valiuta.

4. Vokietijos ūkiui atsigauti daugiausia pagelbėjo JAV, kuri suteikė apie 4 miliardus dol.

ATOMAS NUSKANDINO SALĄ

Tokio. — Ramiajame vandenyne vienos mylios pločio sala po atominės ar vandenilio bombos susprogdinimo dingo po vandeniu. Tai pranešė vienas įvykio stebėtojas.

Jis matęs įvykį iš už 30,4 mylių pro žiūronus. Karštis nuo sprogimo jį pasiekę 180 laipsnių. Liepsna dviejų mylių pločio šovė į 5 mylių aukštį grybo pavidalu. Po 15 minučių sprogus bombai sala pradėjusi degti ir degusi 6 valandas iki visai jos nebelikę.

PIETŲ KOREJA GALINTI SUDARYTI 2 MILIJONŲ ARMIJĄ

Seoulas. — Dėl aukštumų viršūnių Kumhva srity trumpam laikui nusilpusios kovos vėl eina. Pietų Korejos daliniams vėl pavyko komunistus išstumti iš neseniai prarastų pozicijų. Iš naujo vėl užimta Pinpoint Hill, Triangle Hill ir Rocky Point. Kai kurios šių pozicijų 31 d. laikotarpy ligi 15 kartų ėjo iš rankų į rankas. Komunistų nauji bandymai šias poizcijas užimti nepavyko.

Kovos šiame rajone ligi šiol buvo vienos kiečiausių viso šio karo metu. Apskaičiuojama, kad komunistai jose jau neteko apie 80,000 vyrų. Tačiau ir sąjungininkų nuostoliai žymūs. Ypač pietų korejiečių, kuriems teko didžioji šių kovų našta. Amerikiečių nuostoliai taip pat paskutinę spalio savaitę buvo didžiausi visų metų laikotarpy — 1318 vyrų žuvusių, sužeistų ar dingusių be žinios.

Kitose fronto dalyse vyko tik mažesnio masto susirėmimai. Dėl blogo oro ir aviacijos veikla buvo ribota.

Pietų korejiečiai prieš paliaubas

Pietų Korejos delegacija Jungt. Tautose išdalino savo Baltąją Knygą, kurioje pasisako prieš paliaubas Korejoje ir reikalauja, kad komunistai iš krašto būtų išstumti ir abi jo dalys sujungtos į vieną valstybę. Pietų Korejos atstovų nuomone, baigimas karo krašto nesujungiant, sudarytų Korejoj dar blogesnę ir pavojingesnę padėtį, negu ji buvo prieš šį karą.

Pietų Koreja yra pasiruošusi sudaryti dviejų milijonų vyrų armiją. Tam ji žmonių turinti pakankamai, tik reikalauja jai suteikti didesnę medžiaginę paramą, nes savo lėšomis tokios armijos ji negali išlaikyti.

Kaip šis Pietų Korejos pasiūlymas bus priimtas, atrodo, priklausys nuo tolimesnių Korejos klausimu debatų Jungtinėse Tautose.

KOMUNISTAI PERSIJOJ NESUDARĄ PAVOJAUS

Teheranas. — Santykiams tarp Persijos ir Anglijos nutrūkus, laukiama ūkinę padėtį Persijoje dar labiau pablogėsiant. Jau dabar algos tarnautojams po 2-3 mėn. neišmokamos. Bijoma, ar pablogėjusia padėtim nepasinaudos komunistai ir nepagrobs valdžią į savo rankas. Persija tada atsidurtų Sovietų Sąjungos glėbyje. Kremlius turėtų naują priėjimą prie vandenyno, o Turkija pasijustų apsupta iš trijų pusių.

Šios rūšies baimę spauda mėgina išblaškyti, painformuodama, kiek komunistai turi įtakos Persijoje. Ten kom. partija vadinasi Tudeh partija. Ji suorganizuota 1930 m. slaptai. Reza Schah Palevi, dabartinio šacho tėvas, ją buvo uždaręs ir vadus suėmęs. Pagrindinis vadas kalėjime ir mirė. Tik 1941 m. į Persiją įžygiavusi Anglijos ir Sovietų kariuomenė Tudeh vadus paleido ir įgalino partiją veikti viešai. 1946 m. komunistai paėmė valdžią šiaurinėj provincijoj. Azerbeidžane, kur stovėjo bolševikų kariuomenė. Tuo pačiu metu centrinė Persijos vyriausybė buvo priversta įsileisti tris komunistus. Kai tik saugumo tarybos spaudžiami bolševikai iš Persijos pasitraukė, dar nespėjo Persijos kariuomenė atžygiuoti į Azerbeidžano sostinę, gyventojai komunistų valdžią išvaikė. Tudeh partija ir Teherane susiskaldė ir buvo vyriausybės uždrausta. Nuo 1947 m. partija vėl atsigavino. Ji turinti narių dabar apie 10-15.000.

Nors gyventojai tikri skurdžiai, komunistai tarp jų pasisekimo neturi. Viena, persai yra labai religingi; antra, trijų tūkstančių metų Persų istorija persus padarė didelius nacionalistus. Ir trečia, 90% gyventojų yra ūkininkai. Pramonėje dirba tik 150.000. Tačiau ir ši pramonė labai išblaškyta. Komunistams sunku pravesti tarp jų agitaciją lapeliais ir brošiūromis, nes 90% yra beraščiai.

Komunistų pavojus būtų didelis, jei Persiją užimtų Sovietai. Tokis užpuolimas šiuo metu provokuotų visuotinį karą, o to Sovietai vargiai benorės. Nebent jie susitartų su anglais dėl Persijos likimo. Bet ir ši galimybė, dabar laikoma neaktuali.

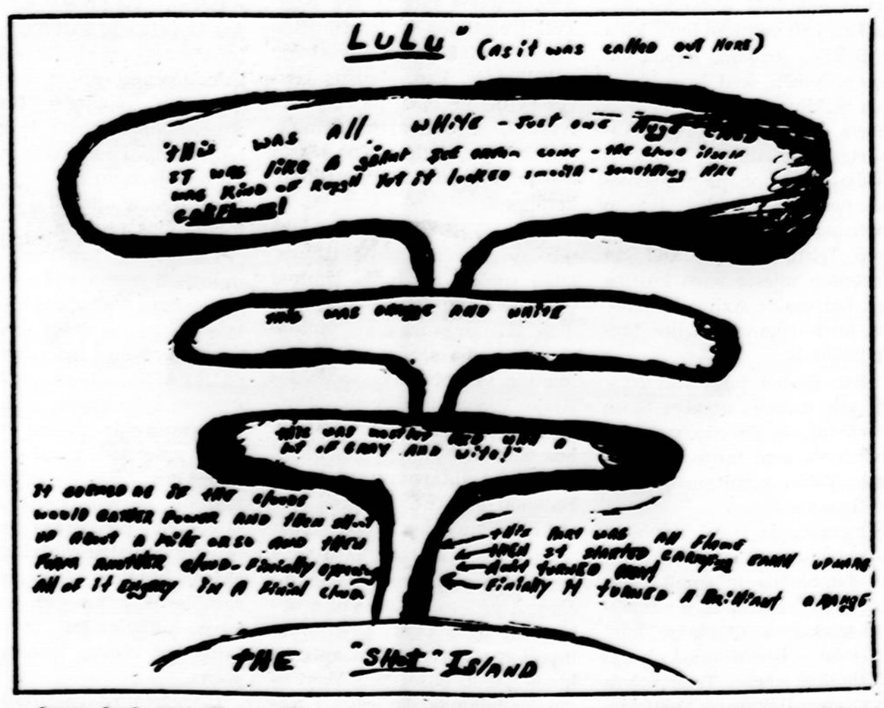

Asmuo, kurio pavardė neskelbiama, savo giminėms Lima, Ohio, parašė laišką, kuriame sakosi buvęs iš 30 mylių atstumo liudininkas, kaip Ramiojo vandenyno Eniwetok saloje įvykęs nepaprastas sprogimas. Jis net pridėjo čia matomą to sprogimo vaizdą. Laiško autorius ir daug kas kitų spėja, jog čia JAV susprogdino savo pirmąją vandenilio bombą. Tuo reikalu paklausti, atominės energijos komisijos nariai atsisakė bet ką dėl to pareikšti.

—Baltijos kraštų PANEL prie Laisv. Europos Komiteto gavo naujus vardus: nuo dabar vietoj Lietuvių aPtariamoji Grupė turime — Lietuvos Laisvės Komitetas (Committee for a Free Lithuania).

PASAULIO LIET. BENDRUOMENĖJ

AUKŠTESNIEJI LITUANISTIKOS KURSAI TORONTE

Lituanistinis švietimas visose lietuviškose kolonijose sudaro daug rūpesčių. Mokyklinio amžiaus vaikams buvo suorganizuotos šeštadieninės ir sekmadieninės mokyklos. Vyresniesiems, jau baigusiems svetur gimnazijos lygio mokyklas, sunkiau buvo suorganizuoti lituanistikos kursus. Prieš porą metų tokie kursai veikė Philadelphijoje, bet jie užsidarė, — pritrūko klausytojų. Panašūs kursai metus jau veikė Brooklyne, ir dabar jie pradėjo antrųjų metų darbą.

Lituanistikos aukštesnieji kursai organizuojami ir Kanadoje. Organizuoja Kanados Liet. Bendruomenės Švietimo komisija. Jų tikslas— pagilinti jaunimo lituanistikos dalykų ir Kanados krašto pažinimo žinias.

Kursuose bus einama pagal sutrumpintą progimnazijos ir gimnazijos programą šie dalykai: lietuvių kalba, literatūra ir tautosaka, Lietuvos ir Kanados istorija ir geografija, R. katalikų bei evangelikų tikyba, tautodailė ir dainavimas. Numatoma dirbti 2 val. į savaitę, klausytojų pasirinktu laiku. Į kursus priimami visi lietuviai, baigę angliską ar lietuvišką pradžios mokyklą, nepaisant amžiaus.

Kursų direktoriumi pakviestas mokytojas A. Rinkūnas, o direktoriaus pavaduotoja — mokytoja Iz. Matusevičiūtė. Dėstytojais sutiko būti buvę ilgamečiai gimnazijų ir aukštųjų mokyklų dėstytojai: O. Galiūnaitė, Gečas, kun. D. J. Gutauskas, Iz. Matuzevičiūtė, A. Rinkūnas, dr. A. Šapoka, P. Štuopis, S. Treigys ir dail. T. Valius. Kitų dėstytojų sutikimo laukiama artimiausiu laiku. Kursai pradės veikti, kai tik susirašys pakankamas klausytojų skaičius, tikimasi — lapkričio pabaigoje.

VOKIETIJA

Kun. A. Šidlauskas

po operacijos pasveiko, tačiau nesustiprėjo tiek, kad galėtų išvykti iš Muencheno į Romą dirbti Bažnyčios Tribunolė.

Vokiečių spauda apie prof. A. Maceinos knygą

Apie prof. A. Maceinos knygą "Der Grosse Inquisitor" labai gražiai atsiliepė vokiečių spauda: Welt und Wort, Manianhill, Benediktinische Monatsschrift, Arbeitshilfe fuer den evangelischen Religionsunterricht. Autorius gavo laiškų iš Vokiečių profesorių ir teologų.

Los Angeles, Calif., universiteto prof. Losskij (rusas) taip pat parašė šios knygos recenziją "The Personalist" filosofijos žurnale.

ITALIJA

Išvyko studijuoti

Stud. Čeginskas, studijavęs Romoje ir gyvenęs šv. Kazimiero Kolegijoje, išvyko studijuoti į Strasbourgą, į "Laisvosios Europos" universitetą.

Prof. Z. Ivinskis

sėkmingai dirba Vatikano archyvuose, megzdamas plačius ryšius su Vatikano moksliniais sluogsniais.

Metai nuo vysk. P. Būčio mirties

Spalio 25 d. sukako metai nuo vyskupo Petro - Pranciškaus Būčio mirties. Tą dieną Tėvų Marijonų koplyčioje Romoje buvo atlaikytos iškilmingos gedulingos pamaldos už Jo Ekscelencijos sielą.

Mūsų korespondentė Paryžiuje atsisveikina su išvykstančia prof. Spiridavičių šeima.

PRANCŪZIJA

Išvyko prof. Spiridavičius

Lapkričio 6 d. Paryžiuje St. Lazare stotyje lietuviškoji kolonija atsisveikino su prof. Spiridavičium. Jis su žmona išvyko į La Havre uostą, iš kur "SS. United States" laivu išplaukė į JAV. Prof. M. Spiridavičius 1922-1944 m. dėstė Vytauto Didžiojo universitete mechaniką ir pagrečiui 1924-1930 m. Saulės Mokytojų seminarijoje matematiką, fiziką, kosmografiją. 1930-1944 m. buvo vyresniuoju mokytoju Aukštesniojoj Technikos mokykloj, kur dėstė mechaniką, braižybą, matematiką ir garo katilus. 1920-1923 m. buvo inžinierium ypatingiems reikalams karo statybos skyriuje. Įvariose lietuviškose mokslo įstaigose jis išdirbo 22 metus.

V. Spiridavičienė - Baltuškaitė dvejus metus studijavo V. D. universitete techniką, Paryžiuje baigė "Academie d' Esthetique" — Grožio Akademiją, įsigijo diplomą ir mano New Yorke atidaryti grožio salioną.

Išvykstančiųjų palydėti susirinko gana gausus lietuvių būrys. Visi linkėjo laimingos kelionės ir kuo geriausiai įsikurti naujoje žemėje.

ANGLIJA

D. Britanijos Lietuvių Sąjunga

Spalio 25-26 d. Londone Lietuvių Namuose įvyko VI metinis D. Britanijos Lietuvių Sąjungos atstovų suvažiavimas. Sąjungos narius daugiausia sudaro naujieji imigrantai, kurių skaičius, ypač po pernykštės emigracijos, sumažėjo iki 1,500. Be kitų svarbių bendruomenės klausimų suvažiavimas svarstė pasiūlyma Sąjungos leidžiamą "Britanijos Lietuvį" pavadintu "Europos Lietuviu", kuris apjungtu ir kitus lietuvius, gyvenančius visuose laisvosios Europos kraštuose. Laikraščio varda numatoma pakeisti nuo Naujųjų Metų.

Įrengta bibliotekėlė

Viename iš naujai atremontuotų Lietuvių Namų kambariu irengta skaitykla—bibliotekėlė.

"Amerikos Balsas" gerai girdimas

"Amerikos Balso" transliacijos iš Europos lietuvių kalba Londone labai gerai girdimos 251 m. banga.

Tautinėse Arlingtono kapinėse Armistice Day proga karinės vadovybės vardu laivyno sekretorius D. Kimball ant Nežinomo Kareivio kapo uždėjo vainiką.

TAIP SOVIETAI APRŪPINA BUTAIS

Viename "Tiesos" numeryje pranešama, kad šiais metais Kaune perduota naudotis naujai pastatytų namų 1,700 kvadratinių metrų gyvenamojo ploto.

Turint galvoje, kad vienam asmeniui skiriama tik 9 kvadr. metrai ploto, tame plote "komunistiniu glaudumu" gali būti apgyvendinta 189 žmonės, arba 35-40 šeimų. Normaliai tokiame plote galėtų gyventi 15-20 šeimų. Kaune dabar esama apie 150,000 gyventojų. Taigi naujais butais (nežinia kokios rūšies) per metus aprūpinta tik kiek daugiau kaip viena dešimtoji dalis gyventojų nuošimčio, arba kiek daugiau kaip vienas iš tūkstančio.

PIRMIAU UŽMOKĖK, TUOMET PRIIMS UŽSAKYMĄ

Niekas kitas kaip bolševikai sugalvojo pačią blogiausią biurokratiją. Sakysim, kokiam piliečiui sugedo ar sulūžo koks baldas ir nori jį pataisyti. Laisvuose kraštuose jis nueis į krautuvę ar nugabens į dirbtuvę, kur greit ir pataisys. Visiškai kitaip yra Lietuvoje. Jei sulūžo lovos matracas, pirma reikia apie tai parašyti pranešimą, nes be jo nepriimamas užsakymas, paskui užsakymui suformuluoti reikia kreiptis į "Beržo" kombinato kontorą, kuriai priklauso minkštų baldų taisymo dirbtuvė. O kai brigadininkas apžiūri pristatytą baldą, reikia iš anksto sumokėti į kasą pinigus, ir tik po to priimamas pats užsakymas. Pati komunistinė spauda pripažįsta, kad tokios dirbtuvės "veikia tik tam, kad iš darbo žomgaus paimtų daugiau laiko..."

Kaip parenkami žmonės darbui?

Tiek kitur, tiek Klaipėdoje, žmonės parenkami paskubomis, darbui netinkami. Į tai nė nežiūri, svarbu, kad būtų ištikimas komunistams. Klaipėdoje dirba rusė E. P. Kotova, kuri buvo 1948 m. iš prekybos atleista už išeikvojimus. Nors ji ir dabar neatsisako senų "įpročių", o jos krautvėje randama prekių trūkumas, vistiek tebedirba toliau. Ir kita rusė—Muzin, kuri buvo atleista net iš 6 vietų, miesto žuvies prekyboje išeikvojo 3000 rublių, iš Žuvies kooperatyvo pirmininko pavaduotojo išgavo pažymėjimą, kad "pati pasitraukė iš darbo", todėl ji susirado vėl naujo darbo.

Hidroelektrinė stotis ties Kaunu

Naujajame penkmečio plane kalbama apie naują hidroelektrinę stotį ties Kaunu. Tačiau kaip ir Klaipėdos uosto praplėtimo darbai, taip ir naujos hidroelektrinės stoties nenumatomi atlikti iki 1955 metų. Kalbama tik apie tų darbų pradžią šio penkmečio laikotarpy. Prie sovietinės tvarkos, prie jų biurokratijos galimas daiktas, kad iki 1955 metų nebus nužengta toliau iki planavimo ant popierio.

Fabrikai keičia planus

Kaune siuvimo ir trikotažo fabrikai "Laimė", "Trikotažas" ir "Žibutė" net tris kartus keitė gamybinius planus, o "Audimas" net šešis kartus. Pagaliau iš jo buvo pareikalauta padaryti per vieną dieną tai, ko negalima pagaminti net per savaitę. Taip esti ne tik su "Audimo" fabriku. Kitos įmonės gauna užsakymus, bet negauna išteklių žaliavoms nusipirkti. Tokiai "Laimei" buvo skirta pagaminti per mėnesį 3,000 vilnonių šalikų, o vilnų tam tikslui nebuvo skirta nė vieno kilogramo.

Neišpildytas sėjos planas

Bolševikinė spauda, radijas ir visokie agitatoriai kalte kalė ir mokė, kaip kuo greičiausiai ir kuo daugiausiai užsėti. Tačiau pats M. Gedvilas pripažino, kad šiemetinės sėjos planas visoje respublikoje buvo žymiai neišpildytas. Taip pat suvėlintas derliaus nuėmimas ir tuo padaryta didelių nuostolių.

Adm. H. B. Miller

Apie Free Europe darbą

P. GANVYTAS

Fordham universitete, kurį tenka laikyti vienu iš geriausių katalikiškų universitetų Amerikoje, neseniai buvo įsteigtas Rusų Studijų Institutas (Institute of Contemperorary Russian studies). Šiam institutui energingai vadovauja lietuvis jėzuitas kun. dr. V. K. Jeskevičius, S. J .Be įprastų paskaitų ketkarčiais šio instituto iniciatyva yra kviečiami įvairūs asmenys, kurie savo diskusinėmis pakaitomis padeda to universiteto studentams praplėsti jų akiratį. Štai spalio 30 d. atvyko admirolas Harold B. Miller, National Committee for a Free Europe pirmininkas. Savo kalboje jis trumpai, bet labai ryškiai nupasakojo šios organizacijos rėmus, tikslą ir naudojamas priemones.

NCFE, kuris jau veikia 3 metus, savo veikimo baran įtraukia visus satelitinius kraštus už geležinės uždangos. Šalia kitų į jų veikimo barą jeina ir Baltijos kraštai. Reikia tačiau pažymėti, kad Jugoslavija į jų veikimo barą dar nėra įjungta. Laisvosios Europos komitetas nesirūpina ir pačios Rusijos specifinėmis problemomis, nes tuos reikalus tvarko specialus Rusijai laisvinti komitetas. Tektų paminėti, kad San Francisco mieste savo būstinę turi Laisvosios Azijos komitetas, kuris rūpinasi Azijos tautų reikalais.

Savo darbui pagyvinti NCFE yra sudaręs atskirų tautų komitetus, kurie rūpinasi specialiaisiais savo tautoos klausimais. Tokiu komitetus turi ir Baltijos kraštai.

Organizacija yra remiama daugybės amerikiečių, kurie savo stambiomis ir smulkiomis aukomis garantuoja jos finansinį gyvavima. O pinigų šiam veikimui išleidžiamos tikrai milžiniškos sumos. Todėl ir yra išvystytas tinkamas aukų rinkimo metodas, kuris apima visą kraštą.

Admirolas Miller organizacijos tikslus nušvietė labai paprastai. Kai kurie Amerikoje labai žymūs asmenys pastebėjo, kad į Vakarų pasaulį yra pabėgęs iš Sovietų okupuotų kraštų inteligentiškas elementas, kuris šiuo metu, nerasdamas progos savo kūrybinį darbą vietinėms sąlygoms pritaikyti, lėtai bet užtikrintai žūva. Turėdami dėmesy šį dalyką ir žinodami, kad kada nors vis tiek turės ateiti Rusijos komunizmui galas, šie vyrai sumanė suorganizuoti komitetus, kad tremtyje esantieji inteligentai gautų progos savo darbą dirbti ir kad kartu jų darbo vaisius galima būtų panaudoti komunistiniam pavojui paryškinti. Tačiau dar svarbesniu uždaviniu organizatoriai laikė už geležinės uždangos kenčiančių paguodimą ir tiesos skleidimą jų tarpe. Tad, trumpai suglaudus, organizacijos tikslas yra išlaikyti tremtinius ir kenčiančius tėvynėse tinkamoje dvasinėje aukštumoje, kad, išaušus laisvės rytui, jie būtų pajėgus sutvarkyti savo kraštus demokratiniais pagrindais. Tuo tikslu ir suorganizuoti tie tautiniai komitetai.

Kadangi už geležinės uždangos gyvenančius pasiekti yra labai sunku, tai buvo imtasi visų įmanomų priemonių. Šiandien šios organizacijos žinioje yra 13 radio stočių. Pati žymiausia yra Muenchene-Vokietijoje. Viena stotis veikia Portugalijoje. Artimoje ateityje bus bandoma įrengti dar vieną stotį, kuri aptarnautų pietinius Balkanų kraštus. Tiksli šios stoties vietovė dar nėra žinoma.

Per šias stotis kasdien į kenčiančius kraštus yra siunčiamos programos, kurių svarbiausias uždavinys yra informuoti ten gyvenančius apie tikrąją padėtį pasaulyje. Ypatingai kreipiamas dėmesys į tiesą, nes menkiausia netiksli žinutė gali pakenkti šios organizacijos vardui.

Yra gauta nemaža pranešimų, kad programos girdimos ir jų mielai laukiama. Komunistai visais įmanomais būdais bando tas programas trukdyti. Dėl to šios srities darbuotojai priversti retkarčiais keisti bangų ilgį.

Iš admirolo pranešimo buvo galima pastebėti, kad geriausiai išvystyta yra čekoslovakų radio programa. Jai kas savaitę skiriama 140 val. Po to seka vengrai su 115 savaitinių valandų, lenkai 87 val. ir t.t. Iš viso kas savaitę 372,75 val. transliuojamos programos, kuri dar 2 kartus tą pačią dieną kartojama. Tad savaitinis transliacijų laikas siekia daugiau kaip 1000 val.

Žinios renkamos įvairiausiais būdais. Be pačios centrinės įstaigos, didelį vaidmenį, žinias renkant, vaidina ir tautiniai komitetai. Gaunama informacijos iš privačių šaltinių. Šioms informacijoms rinkti veikia eilė informacinių centrų, kurių tarpe tektų paminėti Londoną, Stockholmą, Romą ir kt. Labai vaizdžiai admirolas nupasakojo apie žinių rinkimą, jų patikrinimą ir apskritai visą informacijos procesą.

Laisviems kraštams informuoti ši organizacija naudoja spausdintą žodį. Čia pirmoje eilėje tektų paminėti mėnesinį žurnalą "News from the IRON CURTAIN". Šiame gražiai leidžiamam leidinyje kiekvienas ras gausios ir tikslios informacijos apie padėtį už geležinės uždangos. Be šio reguliaraus leidinio, dažnai yra išleidžiami ir įvairias problemas išryškiną informaciniai leidiniai apie paskirus kraštus. Ta medžiaga siunčiama laikraščių redakcijoms, bibliotekoms, universitetams bei visoms kitoms įstaigoms.

Geresniam tarptautiniam sugyvenimui bei jaunajai inteligentijai ugdyti ši organizacija įsteigė ir Laisvosios Europos kolegiją, kuri įjungta į Strassburgo universitetą. Kaip žinoma, iki šiol toj kolegijoj mokėsi ir 5 lietuviai studentai. Labai vaizdžiai admirolas nupasakojo ir pirmuosius savo įspūdžius apie tuos studentus, kurių pirmaisiais metai būta apie 100. Tie jaunuoliai laikėsi labai rezervuotai, nes nesupratę, ko iš jų norima. Mat buvo tikėtasi, kad jiems bus statomi ypatingi reikalavimai. Gi šio sąjūdžio organizatoriai pastatė tik vieną reikalavimą: kad kraštui laisvę atgavus, grįžtų į savo gimtinę. Antrą kartą į Strassburgą nuvykęs, komiteto pirmininkas rado jau visiškai kitą atmosferą. Šios kolegijos studentų pažymių vidurkis praeitais mokslo metais buvo geresnis už prancūzų studentų vidurkį. Kad gyviau būtų puoselėjama įvairių tautybių sugyvenimo dvasia, yra įvairių programų. Viena įdomi sąlyga, kad jokiu būdu negalima apgyvendinti vienam kambaryje tos pačios tautybės studentų. Studentų skaičių ateityje bus bandoma praplėsti.

Buvo įdomu išgirsti, kaip šis žymus amerikietis žiūri į minėtų kraštų tarpusavio politinius ginčus. Jis savo kalboje pabrėžė, kad tie nesutarimai žinomi, bet jo žodžiuose nebuvo nė truputėlio kartumo. Jis tik pažymėjo, kad jų pastangos ypatingai kreipiamos į vienybės tarp atskirų grupių palaikymą. Ypatingai jis pagyrė Baltijos tautų darbuotojus, kurių darbais jis yra ypatingai susižavėjęs.

Paklaustas, kada jis tikisi susilaukti tų kenčiančių tautų išlaisvinimo, jis nieko tikslaus negalėjo atsakyti, tačiau pabrėžė, kad ilgai už geležinės uždangos kenčiantieji negalės išlaikyti, nes vien žodžiais, nors jie ir turi didelės reikšmės, jų dvasinį atsparumą išlaikyti nebus galima. Paminėjęs įvairius galimumus laisvei atgauti, jis išreiškė viltį, kad tai bus greitu laiku pasiekta, jei visi savo maldomis ir darbais efektingai jungsis į šį darbą.

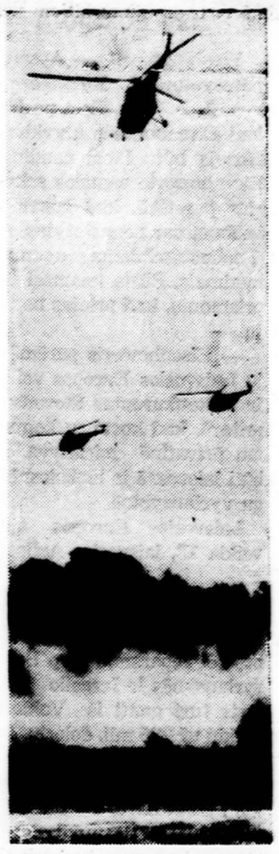

Pro rūkų uždangą, kuri gina pirmyn besiveržiančius dalinius, helikopterių eskadrilė stengiasi prasiveržti ir nuleisti marinus Onslow, N. C., prietilyje. Operacija įvykdyta prieš mėnesį Karibų jūroj prasidėjusių manevrų metu.

Izraelio kariai stovi garbės sargyboj prie pirmojo Izraelio prezidento Ch. Weizmann karsto. Weizmann buvo daugiausia prisidėjęs prie nepriklausomos žydų valstybės įkūrimo ir buvo tiesiog vadinamas Izraelio tėvu.

VIS PUOLA VAKARUS

Maskva. — 35 metų komunistinės revoliucijos sukaktis buvo paminėta dideliu paradu Raudon. Aikštėj. Kalbą pasakė maršalas Timošenko, kuris išgyrė Sovietų armiją, kad ji esanti pajėgi "atremti bet kokią invaziją." Iškilmėse dalyvavo ir Stalinas. Tiek Timošenkos, tiek ir kitų šia proga Maskvoj pasakytose kalbose smarkiai buvo puolami Vakarai, kurie svajoją apie naują karą.

DARBININKAS

THE WORKER
Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly
—BY—
FRANCISCAN FATHERS

Entered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$5.00	Amerikoje metams	$5.00
Brooklyn, N. Y.	$5.50	Brooklyn, N. Y.	$5.50
Half year	$3.00	Pusei metų	$3.00
Foreign	$5.50	Užsienyje	$5.50

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami tiktai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

STALINO KUINAS

AMERIKOS rinkimų tvaikui išsisklaidžius, akį vėl patraukia Stalino ėjimai naujame žaidime, vardu "izoliuoti Ameriką!" Izoliuoti nuo Europos ir Azijos, kurias Maskva nori prisikabinti prie savo vežimėlio.

Ypatingos meilės Stalinas ėmė rodyti Italijai ir Prancūzijai, nes jos.. gali būti lengviausiai išklibinamos iš Vakarų pylimo. Partijos suvažiavimą baigiant iš visų kraštų komunistų Stalino kalboje tebuvo suminėti prancūzas Thorezas ir italas Togliatti; jiems įsakmiai žadėjo pagalbą ir globą. Užsienių spauda tuojau tą Stalino palankumą išaiškino šiaip: artimiausiais mėnesiais Stalinas ims apdirbinėti Italiją ir Prancūzją.

Ilgai laukti nereikėjo. Kuinas, kuriuo Stalino saulė turėjo būti įvežta į Italiją, pasirodė Pietro Nenni, kairiųjų socialistų vadas, šią vasarą viešėjęs pas Staliną. Tik spėjo Stalinas prabilti iš Maskvos, jo mintis Romoje pakartojo Nenni. Jis ėmė kalti Romos piliečiams į galvą, kad (a) Rusija jaučiasi labai tvirta, o Vakarų sąjungininkai skyla ir negali net Korejos karo baigti; dėl to Italijai nėra ko nei ginkluotis nei Amerikos globos ieškoti; (b) Rusija yra tikra, kad bet kokį karą ji laimės; dėl to Italija turi pakeisti savo politiką ir pagerinti santykius su Rusija.

Kokiu būdu pagerinti? Ogi—dėstė Stalino numylėtinis — reikia (1) sudaryti tarp Italijos ir Rusijos nepuolimo paktą (2) pradėti diplomatinius santykius su raudonąja Kinija; (3) išspręsti Triesto klausimą taip, kaip siūlo Maskva...

Taip Nenni įkalbinėjo spaudoje ir parlamente spaliu antroje pusėje. Jam pritariamai linkčiojo pats komunistų bosas Togliatti. Bet parlamentas visus tuos gundymus atmetė.

Akivaizdus argumentas tuose debatuose parlamente ir spaudoje buvo Baltijos valstybių pavyzdys. Ko vertas nepuolimo paktas su Rusija — kalbėjo de Gasperi — rodo likimas įvairių kraštų, kaip Suomijos ir Baltijos valstybių, su kuriom Rusija buvo sudariusi nepuolimo sutartis. Šitą argumentą vartojo ir užsienių reikalų ministerijos organas "Esteri" ir užsienio spauda... Mūsų nelaimė virto įspėjimu kitiem neit su velniu obuoliauti.

Toliau — Nenni suorganizavo "tautinį koordinacijos komitetą" su buv. min. pirm. F. Nitti prieky. Jis turi suburti visas "nepriklausomųjų kairiųjų" grupes, iš tikrųjų komunistus, kairiuosius socialistus ir dar vieną kitą galvą "be dyselio", kad ateinanti pavasarį laimėtų rinkimus ir "suartintų" Italiją su Maskva legaliu keliu.

Su kitom grupėm bendradar biauti komunistam įsakyta ir kitur. Anglijoj jie laimėjo kairiuosius socialistus - bevanistus; Vokietijoj bendro liaudies fronto komunistų pasiūlymą socialistai atmetė; tad Maskvos tarnai ieško palankumo tarp protestantų viršūnių. Tas pats judėjimas pastebimas Skandinavijoj.

Tačiau tie liaudies frontai jau pavėlinti. Kuinai nuvaryti ir Stalino saulės jie nenuveš nei į Italiją nei kitur, jei Stalinas prie jų neprikinkys dar šimto divizijų.

Kaip Europa ginsis nuo Sovietų

DAR APIE JUINO IR SPEIDELIO PLANUS. — PRANCŪZAI UŽDARĖ ISPANŲ KOMUNISTŲ ORGANIZACIJAS — KAIP SOVIETAI RUHRĄ PAVERSTŲ MIRTIES ZONA.

Laiškas iš Europos

Kai amerikiečių savaitraštis "News Week" paskelbė Nato planus, Beneluxo kraštuose kilo susijaudinimas. Nors paskelbti dalykai buvo viešai paneigti, tačiau, kaip praneša vokiečių spauda, vis dėlto esama Vak. Europai galimo bolševikų žygio metu ginti dviejų planų, kurie oficialiai laikomi tik "tariamais": 1) prancūzų marš. Juino, paskiausioje savo kalboje pareikalavusio į Vak. Europos gynybą įtraukti ir Ispaniją, ir 2) vokiečių gen. Speidelio.

Juino planu esą numatoma pradėti kautynes prie Elbės,

paskui staiga pasitraukti į Somės-Maso ir Loiros linijas, galiausiai — už Pirėnų, iš kur turėtų būti pradėti priešpuoliai.

Tuo atveju Danija, Olandija, Belgija ir Luksemburgas, nekalbant jau apie V. Vokietiją, būtų užleistos priešui ir tik vėliau galėtų būti išvaduotos. Iš Bordeaux uosto amerikiečių jėgos, o per Marseille uostą prancūzų kariuomenė pasitrauktų į Afriką, kol šiaurės Afrikoje persitvarkius, būtų sudaryta nauja išlaisvinimo armija.

Jau kitoks, ypač Beneluxo kraštams, yra Speidelio planas.

Nors Bonna ir paneigė, įrodinėdama, kad tokio plano iš viso nėra, tačiau karo specialistai neabejoja jo galimumu. Šiuo planu amerikiečiai su prancūzų armijos dalimi pro Muenchenį pasitrauktų į Alpes, kur antrojo karo metu Hitleris buvo suplanavęs paskutinį pasipriešinimą, o šis kalnų tvirtovės būtų viskuo aprūpinamos iš Italijos. Tuo tarpu britai, dalis prancūzų ir Benelux kraštų armijos pasitraukusios gintųsi trijose ežio pavidalo pozicijose. Britų svarbiausios pajėgos būtų atitrauktos į Olandiją už Iselo upės ir Reino deltos, kur būtų galima užtvindinti.

Alpių tvirtovė remtųsi į Šveicariją, ir ją taip pat nori nenori tokių įtraukti į karo sūkurį,

o Sovietai turėtų įkalkuliuoti ir jų turimas divizijas. Nato štabas dabar pareiškė, kad karo atveju visos vakarų valstybės bus ginamos. Taigi Juino plano viešai atsisakyta.

JAV jungtinių štabų šefas gen. Bradley, prieš išvykdamas į manevrus Europon, priėmė ispanų gen. Alsonso Camilo dvi valandas trukusiame pasikalbėjime — ilgiau, nei šiaip šnekėdavosi su bet kuriuo kitu svečiu. Ir ne be reikšmės Camilo yra numatytas būsimajame kare ispanų - portugalų armijos vadu. Toji armija turės operuoti tik Ispanų pusiasalyje. Galiausiai Bradley priėjo išvadą:

kuo greičiausiai apginkluoti Vokietiją;

Europa sėkmingai tegali būti ginama tik dviejuose sektoriuose: Vokietijos ir Ispanijos-Portugalijos. Be jų visas Nato rūmas galįs sprogti kaip neišlaikanti spaudimo žuvis, patekusi į naujoviškas spaudimo sąlygas.

Paskiausiai ir šiaurės Ispanijoje (Navaras provincijoje) manevravo ispanų armija. Tai buvo patys didžiausi pokario manevrai. Iš kitos pusės jie taip pat parodė, kad

tarp ispanų ir prancūzų mažėja nesutarimai ir prancūzų pastangos nuversti Franko vyriausybę.

"Caudillo" pareikalavo, kad jei karo atveju prancūzų armija būtų išstumta iš Prancūzijos, tai jis įsileis ją į Ispaniją, bet su sąlyga, kad toliau kovoti ji turės ispanų vadovybėje. Ir prancūzai šį kartą su tuo sutiko. Tuo atveju Barcelonos, Taragonos, Bilbao ir Pasajes uostai būtų atverti prancūzų tiekimui iš šiaurės Afrikos.

Pinnay įsakymu prancūzų policija uždarė "Movimiento de accion socialista",

vadovautą emigranto Josė de Barrio, Paryžiuje. Ši organizacija buvo pati svarbiausia ir plačiausiai prieš Franką nukreipta organizacija Europoje, turėjusi daug nelegalių kelių į Ispaniją. Dar to per maža: drauge buvo tuzinas Prancūzijoje gyvenusių antifrankinio sąjūdžio vadų pasiųsti į internuotųjų stovyklą Korsikoje. Ispanų komunistų organizacijos Prancūzijoje buvo uždarytos jau 1951 m. Tuo būdu

likviduota ir paskutinė oficialiai prieš Franką veikusi ispanų organizacija.

"Der Spiegel" Nr. 39—52 skelbia, kad vieną dieną į Madridą buvo ekstra per 24 valandas pasiųsti 24 JAV pulkininkai ir leitenantai, kuriuos vėliau turės pasekti karo laivyno karininkų grupė. Jie turi paruošti planą, kaip, radikaliai pakitus padėčiai Europoje, JAV daliniai Ispanijoje turės būti aprūpinami iš Maroko. Tai

operacijų štabas karo atveju,

kuriam vadovauja gen. Mac Cormackas. Jie buvo netikėtai pasiųsti į Madridą amerikiečių saugumui gavus žinių **apie aštrėjančią padėtį Europoje.**

Šiemetiniuose manevruose, kurie buvo didžiausi po karo, ir 7000 vokiečių kasė griovius etc. Henningeris čia pirmą kartą po 1945 m. santarvininkų buvo oficialiai pavadintas "generolu."

JAV šiemet pasiuntė į Europą ginklų 100 proc. daugiau nei per 5 metus anksčiau. Amerikiečių transporto bendrovės paskelbė galinčios rimtu atveju per 2 savaites 250.000 amerikiečių karių su visu apšarvavimu permesti į Europą. Kasdien 160 transportinių lėktuvų pervežtų po diviziją. Vis tai karinės paslaptys, kurias žino visi JAV piliečiai, o juo labiau — Sovietai.

Nors maršalas Tito ir kietai priešinasi priimti amerikiečio McGhees planą, **kad Sovietus nuo Viduržemio jūros gintų jungtinės turkų, graikų ir jugoslavų kariuomenės,** bet tikimasi, kad iš jų vis dėlto šis tas išeis. Paskiausiai karinius santykius su jugoslavais ima gerinti ir britai.

Sovietai, norėdami pademonstruoti savo stiprumą, pravedė adm. Oktiabrskio vadovaujamas "antifibines operacijas": prie Bulgarijos Juodosios jūros uostų Burgo ir Varnos Dardanelių ir Trakijos Vidužemio jūros uostų linkme. Būdinga, kad Oktiabrskis vadovavo ne tik Juodosios jūros laivynui, bet taip pat daliai Baltijos jūros ir Kaspijos jūros laivynui. Ir čia paaiškėjo

Sov. Sąjungos "nestrateginių kanalų" reikšmė:

jais buvo pirmą kartą permesta dalis laivyno į reikiamą vietą — šį kartą Balkanus. Tuo tarpu iš Sov. Sąjungos gilumos tebesiunčiami prie Jugoslavijos pasienio vis nauji Sovietų kariuomenės daliniai. Sukliudyti susidaryti galingai Europai rūpi ne tik Stalinui, bet ir D. Britanijai, pastebi "Der Spiegel" Nr. 39-52.

"Revue" Nr. 39-52 rašo, kad, gautosiomis iš lenkų darbininkų žiniomis, šiandien

Sovietų ir Lenkų okupuoto pajūrio srityse yra aprūpintos daugybe radaro stočių,

visą laiką po orą nardo sprausminiai arba naktiniai lėktuvai, plaukioja karo laivai ir greitosios valtys. Dažnai girdimi dusliūs sprogimai, į jūrą laidomos didžiulės raketos, o naktimis po dangų švysčioja "ugnies skrituliai" arba "kometų uodegos". Šiuo metu Kolbergas yra svarbiausia rusų bazė V sviediniams laidyti. Raketinių sviedinių kryptis — į šiaurės rytus, spėjama, į Estų Oeselio salos vakarinę dalį, esančią lygiai už 685 km nuo Kolbergo. Nuotolis yra toks pat, kaip nuo Kolbergo į Ruhro kraštą. Kariniai ekspertai sako, jog tai visai ne atsitiktinis sutapimas. Jų įsitikinimu,

jau šiandien rusai Kolberge krauna atsargas atominių sviedinių galvučių,

kad, išmušus lemiamam momentui, visas Ruhro kraštas būtų per kelias valandas paverstas radio aktyvių spindulių mirties zona.

Bolševikai šneka apie taiką, o faktiškai ruošiasi į karą. Maskvoj net įsteigta Visuotinė Sov. Sąjungos Gynimo Taryba. Teritorinėse srityse, tarp jų ir Lietuvoj, suorganizuoti "respublikiniai gynimosi komitetai". Bet šie pirmoje eilėje rūpinsis vidaus saugumu, vnač ves sustiprintą akciją prieš nugrindinius sąjūdžius. **A. V.**

Ruduo cina sodų takais

SIEGFRIED LENZ

NE MOKSLO, BET PATYRIMO METAI

RADIJO VAIDINIMAS

Iš vokiečių kalbos išvertė J. LUKOŠIUS

6

Paziliauskienės miške, kuriame jau 200 metų nebuvo kirsti medžiai, jie sutiko būrį partizanų. Partizanai buvo gerai ginkluoti: kiekvienas turėjo po rusišką automatą. Vienas partizanų papasakojo, kad jie turėjo prie rusiškų ginklų pereiti, nes vokiškiems nebegalėjo gauti šovinių. Jaunuoliai gavo pavalgyti ir atsigerti. Paskui jiems nurodė į kurį kaimą turėtų eiti. Rytui auštant, atėjo pas juos jaunas, juodaplaukis vaikinas ir ramiai pranešė:

PARTIZANAS: Jūs turite tuojau pranykti, esame apsupti.

FIPSAS: Visas miškas?

PARTIZANAS: Daug neklausinėk. Dievas jūs tepasigaili, jei ką nors papasakosite. Matėte, ką mes su šnipais darome. Štai ten, po beržu!

FIPSAS: Žmogus...

PARTIZANAS: Kiaulė, kuris savo brolį išdavė. Tas brolis esu aš. Beržai yra patvaresni negu jūs manote. Nors jie kaklo ir nenutraukia, bet pasitarnauja kaip karusėlė. O dabar—pranykit.

FIPSAS: Į kurią pusę?

PARTIZANAS: Nesvarbu. Jų visur pilna. Kai prasidės šaudymas, gulkitės ant žemės.

FIPSAS: Mes lipsime į medį.

PARTIZANAS: Jei jie su šunimis, kaip varnas iškels. Bet pabandyti galite.

FIPSAS: Eikš, Kurteli.

KURTAS: Ar nesislėpsime?

FIPSAS: Slėpsimės, bet ne čia.

KURTAS: Žiūrėk, ten.

FIPSAS: Kur?

KURTAS: Po egle.

FIPSAS: Karvė.

KURTAS: Karvė.

FIPSAS: Turbūt kuris nors ūkininkas ją čia paslėpė. O tai gudruolis. Miške melžia karvę; nieko valdžiai neduoda ir visada pieno turi. Lipame į šitą eglę.

KURTAS: Bet jei jie čia ateis, ras karvę, o tada —

FIPSAS: Tada jie nieko daugiau nematys, kaip tik tą karvę. Nurimk. Tu visai nepažįsti žmonių, Kurteli. Juk aišku gi, kad ta karve jie bus taip užimti, jog tikriausiai į medžius nežiūrinės. Supranti?

KURTAS: Bet —

FIPSAS: Nieko bet. Pasiruošk, tu lipi pirmas.

Sovietų kareiviai karvę rado, o taip pat ir išdaviko lavoną. Bet jaunuolių ir partizanų jie nerado. Partizanai dingo paslaptingu būdu, o jų nepastebėjo, nors kareiviai kelis kartus perkratė mišką. Dar tą patį vakarą netoliese buvo išsprogdintas Sovietų maisto sandėlis.

Kas yra laikas? Beviltiškas sekundininko slinkimas? Raudonai apvedžiotomis akimis kuosa? Kasyklos? Ruda degtuko galvutė? Kas mums laikas bebūtų, rytuose jis eina savais keliais. Čia jis kitaip multiplikuojamas. Jis yra tas pats, ir visgi ne tas pats laikas.

Rytuose laikas nematuojamas; ten jo niekas neveja pirmyn. Vadinasi — ach, tas buvo jau seniai. Šiandieną ten laikas maišomas su ideologijos aistromis, jis yra plano viršininkas. Bet ir tai tik iš viršaus; statistikos užbaigimui. Širdyse gi jis yra palikęs tas pats, kas ir buvo: nereikšmingas ir nereikalingas dalykas, lengvas ir nesvarbus, kaip paukščio plunksna. Gyvenama jame, bet ne su juo. Tačiau praėjusių įvykių kokybę laikas visur pakeičia...

Mažasis Kurtas nebegalvojo daugiau apie grįžimą į namus: pergyventi nuotykiai nustūmė jį į šalį. Ir vyresnysis Fipsas taip pat nerado laiko pagalvoti apie tai, kad jo gyvenimas kada tai kitaip išrodė. Mes sakome: viena diena ir galvojame apie aštuonias darbo valandas, tuo tarpu rytuose traukinio persėdimo kantriai laukiama keturias dienas.

Vieną vakarą užėjo jaunuoliai į keistą kaimą...

KURTAS: Visi jau miega.

FIPSAS: Nemanau.

KURTAS: Iki šiol nepasirodė nei vienas žmogus Kaip išmirę. Ar tu galvoji, kad visi išmirė?

FIPSAS: Ne.

FIPSAS: Gal pasislėpė.

KURTAS: Nuo mūsų?

FIPSAS: Tikrai ne. Nuo mūsų niekas nesislepia. Nebent tik mes nuo kitų.

KURTAS: Gal paklausti?

FIPSAS: Gerai, aš čia prie tvoros palauksiu.

(Tolimas barbenimas, tyla).

KURTAS: Eik šen! (Žingsniai, paskui tyla). Matai?

FIPSAS: Matau.

KURTAS: Nei kėdės, nei lovos, nieko.

FIPSAS: Čia niekas negyvena.

KURTAS: Visi išsikraustė. Gal jiems čia blogai klojosi..

FIPSAS: Arba per gerai.

KURTAS: Jei gerai klojasi, niekas nesikrausto kitur.

FIPSAS: Įeikime!

KURTAS: Atsargiai. Jei kas viduje yra, gali pagalvoti, kad mes norime vogti.

FIPSAS: Daryk duris. (Atidaromos durys, girgžda grindys).

KURTAS: Tuščia. (Žingsniai).

FIPSAS: Dūmtraukis čia. (Atidaroma).

KURTAS: Tuščias taip pat. Nei gabalėlio virvės nelikę. Tik kabliai ten aukštai, matai?

FIPSAS: Matau. Eime pas kitą. (Žingsniai, barbenimas, tyla).

KURTAS: Čia taip pat nieko nėra. (Beldimas).

FIPSAS: Negali būti visas kaimas tuščias.

KURTAS: Tenai taip pat nieko nėra! (Beldimas).

FIPSAS: Nič nieko.

KURTAS: Jokio žmogaus!

FIPSAS: Išmiręs kaimas.

KURTAS: Namai be žmonių.

FIPSAS: Gal čia niekas dar negyveno!

KURTAS: Manai tu, kad žmonės turi dar čia atsikelti? (Barbenimas)

SENIS: Prašau!

FIPSAS: Ša!

SENIS: Kas ten?

FIPSAS: Tylėk, Kurteli.

SENIS: Ar tu, motin? Tuoj Tuoj ateinu. (Atsidaro durys).

FIPSAS: Labas vakaras!

SENIS: Labas vakaras, vaikučiai. Iš kur taip atvykstate? Eikite greitai vidun, kad galėtume uždaryti duris. Eikite kambarin.

FIPSAS: Aš tik norėjau paklausti, ar jūs neturite kąsnelio duonos. Ne man, aš dar galiu išlaikyti. Bet šitas mažiukas. Jo kojos dar labai plonos — tai vis nuo bado.

SENIS: Žinau, vaikučiai, kad nuo bado. Bet ką aš jums duosiu, kad pats nieko neturiu. Mano žmona išėjo: gal grįždama parneš kokią porą grybų ar mėlynių. Sėskite, jei norite palaukti.

FIPSAS: Bet tu ne iš čia, tėve ,arba?

SENIS: Ne, ne — aš tikrai ne iš čia.

FIPSAS: Tu iš Rytprūsių, ar ne?

SENIS: Taip, iš Palmikų. Jūs taip pat?

FIPSAS: Ne, mes iš Karaliaučiaus.

SENIS: Ir ką jūs sakote, iš Karaliaučiaus.

FIPSAS: Taip, iš Karaliaučiaus.

SENIS: Aš 1902 metais Karaliaučiuje tarnavau. Karaliaučių gerai pažįstu. Tai iš ten jūs.

FIPSAS: Taip, jau keletas savaičių, kai mes čia.

SENIS: Mes taip pat. Nuo kovo jau čia sėdime. Čia nors ramybę turi.

KURTAS: Kur dingo kaimo gyventojai, ar visi išsikraustė?

SENIS: Išsikraustė. Mums vienas žaliasis papasakojo, kaip jie išsikraustė. Jūs žinote, turbūt, kas yra žaliasis?

FIPSAS: Žinoma, kad žinome.

SENIS: Jis mums viską papasakojo, kaip ir kodėl iš čia žmonės išsikraustė. Jis viską matė.

FIPSAS: Ar juos sušaudė?

SENIS: O ne, apsaugok Dieve. Taip dosnūs jiems nebuvo. Buvo visai kitaip: vieną vakarą šitame sodžiuje buvo švenčiama maža šventė. Visi buvo linksmi, šoko ir gėrė. Staiga iš miško atsirado žalieji, maždaug apie 40 vyrų. Visi ginkluoti. Priešais smuklę jie nusivalė ginklus, o paskui pradėjo šokti ir gerti. Prieš tai jie, žinoma, pastatė sargybas, kurios turėjo pranešti, jei pasirodytų rusai. O sargybos nepastebėjo, kaip partizanų vado brolis išslinko ir išdavė vyrus rusams. Įvyko baisus susišaudymas: 230 rusų buvo užmušta, bet ir 20 ar daugiau žaliųjų krito. Kai partizanai pasitraukė atgal į mišką, atvyko milicija, sukrovė visus žmones į sunkvežimius ir išvežė labai toli ,iš kur jie jau niekada nebesugrįš. Bet išdaviko jie nepaėmė drauge.

(bus daugiau)

DIDINGAS LIETUVIŲ PAMINKLAS

Jauna tebėra Nesiliaujančios Pagalbos Panelės Švenčiausios parapija Clevelande. Dalis pagrindinių jos steigėjų — F. Baranauskas (ilgametis parapijos komiteto pirmininkas), Derus, J. Šerkšnas, A. Zoruba, J. Želenekas ir kt. — dar tebėra gyvųjų tarpe, kita dalis — P. Kundrotienė, J. Vaišnora, A. Vaškelis ir kt. — jau nuėję amžinybės keliais. Steigdami naują parapiją, jie svajojo ilgainiui pastatyti jai ir naują bažnyčią. Parapijai augant, didėjo ir parapijos bažnyčios statymo fondas. Pagaliau 1950 m .lapkričio 1 d. nauja bažnyčia buvo pradėta statyti, o 1952 m. spalio 19 d. buvo ir pašventinta.

Stasys Barzdukas

Bažnyčia yra romanesko stiliaus. Tačiau iš jo dvelkia ir lietuviška dvasia. Visų pirma fronte šalia angliško yra iškaltas ir lietuviškas įrašas: "Nesiliaujančios Pagalbos Panelės Švenčiausios Bažnyčia". Vidų randame savo tautinio šventojo Kazimiero paveikslą Vilniaus katedros ir Gedimino pilies fone. Didžiojo altoriaus Panelės šv. statula stovi taip pat tautiniame juostų motyvų fone. Kolonas, sijas, duris, klausyklas, langus ir kt. puošia lietuviški tulpių ir kiti ženklai. Taigi tarptautinio stiliaus metmenys bažnyčioj gražiai išpinti tautinių motyvų ataudais. Originalu, gražu ir lietuvio širdžiai artima bei brangu.

Bažnyčiai panaudotas marmoras (altoriai, kolonos) buvo pargabentas iš Italijos. Langų rėmai yra aliuminio, vandens vamzdžiai variniai, stogas dengtas raudonomis molinėmis čerpėmis.

Bažnyčia turi tris altorius ir 500 sėdimų vietų. Po didžiuoju altorium ir zakristijomis yra rūsys, kur įrengta katilinė ir kt., ateity numatyta įrengti dar ir koplytėlė.

Visi darbai — projektavimai, matavimai, skaičiavimai, statyba — yra įvykdyti lietuvių. Parapijos klebonui kun. J. F. Angelaičiui teko pakelti finansinę naštą. Jis rinko ir dėjo centą prie cento, dolerį prie dolerio, kol susirinko tūkstančiai. Klebonas nesigailėjo sveikatos nei energijos, nebijojo rūpesčių nei žygių — maldavo prašė ir tuo būdu sudarė kapitalą, kuris jau įgalino atsirasti šį paminklą. Parapiečiai buvo dosnūs.

Labai gražu, kad lietuviškos parapijos klebonas ir darbus atidavė lietuviams. Visų pirma 1949 m. buvo paskelbtas lietuvių architektų tarpe konkursas bažnyčios projektui paruošti. Jame dalyvavo 7 architektai, pirmą premiją laimėjo arch. dr. Stasys Kudokas, buvęs Vytauto Didžiojo universiteto Kaune architektūros katedros vedėjas.

Arch. St. Kudokui ir buvo pavesta galutinai paruošti bažnyčios projektą ir vadovauti plačiai statybai. Tai yra pirmasis jo pastatas Amerikoje (Lietuvoje jis pastatė Šančių gimnaziją, augštesniąją technikos mokyklą, karininkų ramovę ir kt.), į kurį jis įdėjo daug savo sielos ir širdies. Savo darbo vaisiais jis ir čia, Amerikoje, gali didžiuotis.

Statybos darbų varžytynes laimėjo dipl. statybos inž. Juozas Augustinavičius, baigęs Vytauto Didžiojo univeęsiteto

Kun. J. F. Angelaitis, Nesiliaujančios Pagalbos Panelės Švenčiausios parapijos klebonas.

technikos fakultetą ir spėjęs gražiai užsirekomenduoti Lietuvoj (pastatė amatų mokyklą Telšiuose ir keletą kitų pastatų). Kaip dabar aiškėja, per varžytynes jis pasiūlė statyti net 70,000 dol. pigiau negu kiti varžovai, tuo būdu šie pinigai liko parapijai. Prie statybos daug prisidėjo ir kiti inžinieriai — Čyvas, Kersnauskas, Kirlys, Malcanas.

Bažnyčią dekoravo dail. K. Varnelis, baigęs Kauno meno mokyklą, buvęs bažnytinio meno muzėjaus direktorius. Jo dėka lietuviškų motyvų ir dvasios atsirado vitražuose, altoriuose, paveiksluose, Kristaus kančios stotyse ir kt. Pažymėtina, kad ir jis per varžytynes pasisiūlė darbus atlikti pigiau negu kiti.

Dail. V. Raulinaičio darbo yra Panelės Šv. statula bažnyčios fronte.

Pagaliau reikia paminėti ir pačius juodadarbius. Mūsų žinomasis pedagogas Ig. Malinauskas prie statybos dirbo nuo pirmosios iki paskutinės dienos, parodydamas didelio rūpestingumo bei atsidėjimo. Toliau uolūs buvo J. Rimašauskas, J. Grudzinskas ir kt.

Bažnyčią spalio 19 d. pašventino pats Clevelando arkivyskukupas E. F. Hobanas. Lietuvišką pamokslą pasakė svečias vysk. V. Brizgys, anglišką — kun. A. N. Fuerstas. Atskiras Mozarto mišių dalis giedojo parapijos choras, diriguojamas vargonininkienės muz. R. Brazaitienės, ir Gruberio mišių dalis — Čiurlionio ansamblio vyrų choras, diriguojamas muz. Al. Mikulskio. Vyrų choras dar pagiedojo pradžioj J. Gruodžio "Tėve mūsų" ir pabaigoj Dambrausko "Maldą už Tėvynę", kuri skambėjo ypač didingai. Quide giesmę "Maria Mater Gratiae" solo pagiedojo A. Stempužienė su vyrų choru. Neimonas su Grdina pagiedojo duetą "Panis angelicus".

Į šventinimo iškilmes atsilankė apie 1000 žmonių (būtų buvę daugiau, jei būtų buvę galima į vidų patekti). Tai buvo ne tik parapijos, bet ir visos Clevelando lietuvių kolonijos religinė bei tautinė šventė. Lietuviai, pasak vieno vietos amerikiečių dienraščio, Clevelande pasistatė paminklą. Šitas paminklas, kaip pastebėjo savo pamoksle vysk. V. Brizgys, pastatytas ne už pinigus, bet iš širdies. Tad tetarnauja jis Dievo garbei ir Lietuvių Tautos dvasinei naudai.

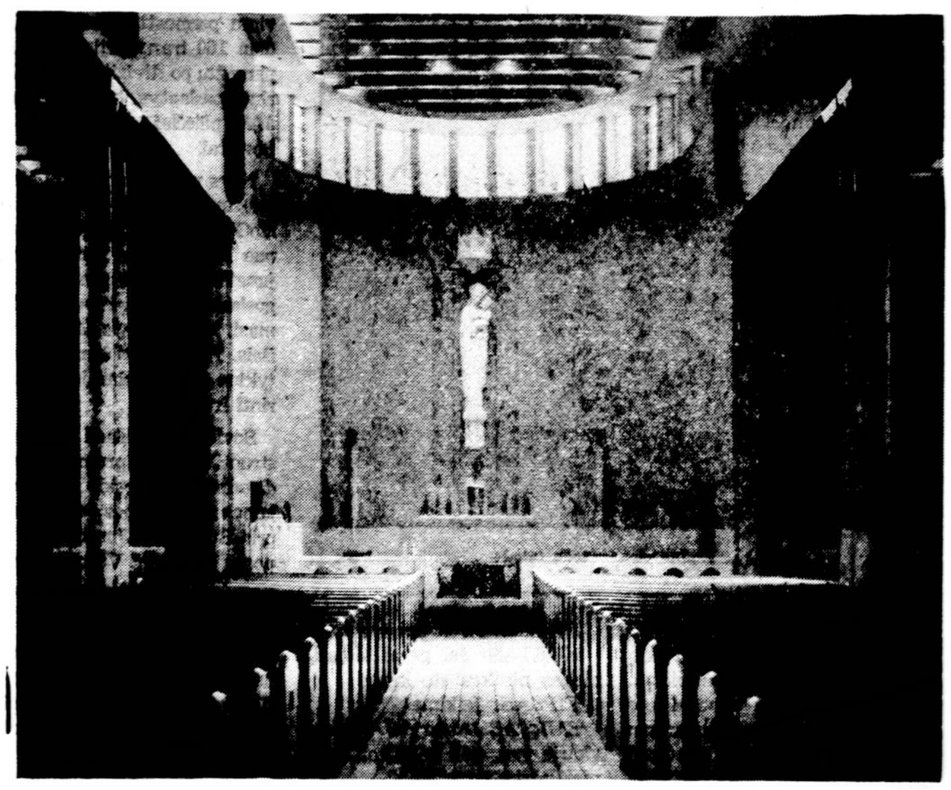

Naujai pastatytos liet. bažnyčios didysis altorius

Architektas St. Kudokas, padaręs bažnyčiai projektus.

Inž. Juozas Augustinavičius, vykdęs bažnyčios statymo darbus.

Dailininkas V. Varnelis, įrengęs bažnyčios vidų.

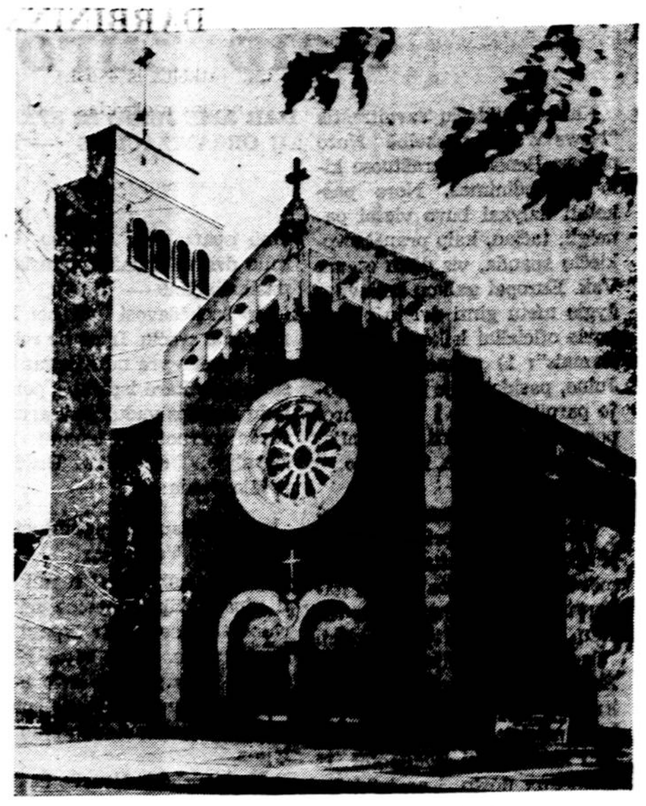

Naujai pastatyta lietuvių bažnyčia Clevelande

2,000 VAIKŲ LAUKIA KALĖDŲ SENELIO

Kiek džiaugsmo vaikučiams, kai, eglutės šviesoms spragsint, "Kalėdų Senelis" jiems dalina įvairias dovanėles. Ne vienam tokia eglutė ar "Kalėdų Senelis" su dovanėlėmis liks šviesos spindulys per visą gyvenimą.

O kas gi šiemet per Kalėdų šventes praskaidrins skurdų, pilką ir niūrų gyvenimą tų mūsų 2,000 vaikučių, kurie su ligoniais ar paliegėliais tėveliais turėjo likti Vokietijoje ir Austrijoje? Kas gi jiems atneš kibirkštį šviesesnės vilties per tą Didžiojo Kūdikėlio gimimo šventę, kad jie nesijaustų vieniši ir visų apleisti? Jų tėveliai net reikalingo maisto negali jiems parūpinti, tai apie kalėdines dovanėles nei kalbos negali būti. Nebėra IRO, YMCA iri kitų tarptautinių organizacijų, belieka tik Balfas, kurio paramos dydis pareina nuo mūsų tautiečių Amerikoje geraširdiškumo ir dosnumo.

Nuoširdžiai kreipiuos į visus Amerikos lietuvius, taip suaugusius, taip mažutėlius: pasigailėkite ten likusių nelaimingų vaikučių, suteikite jiems pagal savo išgales auką, kad Balfas galėtų kuo greičiausiai jas persiųsti ir kad jos pasiektų vaikučius dar prieš Kalėdas.

Vaikučiai taip pat prašomi paaukoti vieną kitą savo žaisliukų vargšui lietuviukui ar lietuvaitei tremtyje. Aukodami žaislelius, pririškite prie jų savo adresus, kad dovanas gavę vaikučiai galėtų padėkoti.

Būkime gailestingi ir tai parodykime savo gerais darbais, dosniai aukodami mūsų skaudžiai kenčiantiems pabėgėliams tremtyje. Dievas atlygins geradariam gausiomis malonėmis už šiuos gailestingus darbus.

Prof. Kan. J. B. Končius
BALFo Pirmininkas

Visas aukas malonėkite siųsti: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Oi gėriau, gėriau

Oi, gėriau, gėriau,
Gerdams dūmojau!
Nakvynėlę gausiu?
Kur nujosiu, kur sustosiu,

Žinau dvarelį
Šalia vieškelėlio,
Ten nujosiu, ten sustosiu,
Nakvynėlę gausiu.

O tame dvarely,
O tame didžiajam
Ten vaikščioja uliavoja
Jauna mergužėlė.

Mergele mano,
Žalia rūtytėle,
Aš atjojau pasiklausti,
O, ar moki austi?

Berneli mano,
Žalias diemedėli,
Maža likau be močiutės,
Nebuv kam mokyti.

Mergele mano,
Žalia rūtytėle!
Kas išmokė gegužėlę
Girelėj kukuoti?

(Padainavo Ona Menčienė-Paužiukė. Užrašė J. Mitkus).

DARBININKŲ OFICIOZAS, PIRŠTINĖS IR KRAIČIAI

(REPORTAŽAS IŠ ČIKAGOS)

Pereitą vasarą, viešėdamas Detroite, paklausiau vieno iš Budriūno kvarteto dainininkų, ar jis skaito "Darbininką"? Kaipgi neskaitysiu savo oficiozo, — greitai atkirto anas: — Esam darbininkai, tai "Darbininkas" mūsų oficiozas. Ir labai rimtai anas atsakė. Atsiprašysiu nuolatinio Čikagos korespondento B. B., kuris apie Čikagos lietuvių gyvenimą "D." skaitytojus sąžiningai informuoja, kad negaliu ir aš ištverti neparašęs reportažo į savojo oficiozo puslapius, kuris toks mielas ir laukiamas.

Prieš tris dienas pasidėjau šį popieriaus lakštą reportažui rašyti. Bet visas tris dienas grįžau iš fabriko ne tokios nuotaikos, kad galėtum sėsti ir rašyti. Kodėl? Todėl, kad gub. Stevensonas pralaimėjo rinkimus. Man asmeniškai, žinoma, dėlto linksma. Bet ta pagrabinė nuotaika, staiga įsimetusi fabriko darbininkų veiduosna, mintysna ir žodžiuosna, negalėjo nepalikti ir mano širdyje tam tikrų pėdsakų, nes tai girdi, matai ir junti apie aštuonias valandas paroje. Lapkričio 5 d. rytą, kaip ir kasdien, fabrike bosas dalino pirštines kiekvienam darbininkui. Padavė ir vienam karštam Stevensono gerbėjui, kuris prieš rinkimus Stevensono pavardę ant kepurės ir pilvo nešiojo. Šis, paėmęs pirštines, palinksėjo galva ir tarė:

— Matai, prie demokratų tu pirštines duodavai kasdien. Prie respublikonų jau teks jas vartoti 24 metus... Dienų bėgimo niekas nesustabdys, ir mes ilgainiui įsitikinsim, ar tikrai taip blogai bus, kaip galvoja anie, atsimeną Hooverio laikus... Tik mums po šių rinkimų kažkaip širdyse dar labiau sulapoja viltys į greitesnį tėvynės prisikėlimą. Juk daugumas, ypač naujųjų ateivių, esame išrinktojo prezidento šalininkai. Menu, kai prieš rinkimus Žurnalistikos Institute Čikagoje "Chicago Herald American" red. S. Pieža po savo paskaitos užklausė: — Na, kas už demokratus, kas už respublikonus?" Visos auditorijos rankos bematant pakilo už respublikonus.

Ir man, savo reportažuose taip plačiai užkabinant įvairias palaukes, baisu, kad neatsitiktų taip, kaip atsitiko red. St. Piežai. S. Pieža Žurnalistikos Institute, kalbėdamas apie amerikiečių skaitytojų skonį, ypač pabrėžė (nors ir su kartelių širdyje), kad amerikietiškoji publika labiausiai domisi aktualijomis, ir laikraščiai turi prie to prisitaikyti. Jam buvęs toks atsitikimas: 1938 m. iš Lietuvos į JAV atvyko aukštas svetys. Žurn. Pieža su minėtu svečiu padarė interview. Svetys pasakojo apie Lietuvos ekonominę ir kultūrinę pažangą,

(nukelta į 5 pusl.)

Eugenijaus Zamiatino "MES"

"Mes" tenka išskirtinė vieta ne tik Zamiatino kūryboje, bet ir musų laikų politines istorijos literaturoj. Savo įtaka, kurią šis romanas padarė Orvella — autoriui žinomo romano "1948 metai" — Zamiatino kūrinys padėjo pagrindus naujam požiūriui į sovietinio režimo tikrovę ir tikslus.

1917 metų revoliuciją Zamiatinas sutiko džiūgaudamas ir su tikėjimu, jog Rusijoj prasidėjo pakilimo ir tikros laisvės laikotarpis. Tačiau kai po keleto metų atėjo nusivylimas, Zamiatinas buvo giliau ir skaudžiau nusivylęs, kaip daugelis kitų. Zamiatiną jaudino ne tiek tai ,kad revoliucija apvylė jo kartos žmones, kiek tai, kad naujasis režimas tiesė kelią baisiai bedvasei ateities viešpatystei — kareivinei. Jis buvo pirmasis ne tik rusų, bet ir pasaulio rašytojas, kuris pajuto, jog įvyko kažkas blogesnio, negu tik revoliucijos nepasisekimas. Laisvę skelbiančius revoliucinis idealus buvo pakeitusi tiksliai veikiančio aparato valdymo sistema. Sistema griežčiausios kontrolės ne tik valstybinės tvarkos srity, bet ir kasdieninio piliečio gyvenimo ligi pačių jo smulkmenų.

"Mes" nupieštas reglamentuotoj ateities valstybėj gyvenimo paveikslas dažnai turi pusiau fantastinių bruožų. Bet ne tai patraukia skaitytojo dėmesį. Gyvenimo naujoj sutechnintoj ateities valstybėj pusiau fantastinės smulkmenos tėra fonas, kuriame išsiskleidžia psichologinė romano problematika. Zamiatinas čia drąsiai ir su pasisekimu analizuoja žmogaus psichikos pasikeitimus totalitetinio režimo sąlygose. Totalizmo žodis 1924 metais, kada buvo parašytas romanas, tiesa, dar nebuvo vartojamas. Tačiau jis geriausia tinka apibūdinti "Mes" aprašomai politinei santvarkai. Romano didvyris iš vienos pusės dar neaiškiai prisimena ankstyvesnę paprastą žmonių buitį ir linksta atgal į tą laisvę, kuri viešpatavo pasauly jiems jau tolimoj praeity, kada žmonių santykius apsprendė asmeniniai jausmai, simpatija ar antipatija. Tačiau iš antros pusės jie jau įaugę į griežtai ir tiksliai suorganizuotą naujos reglamentuotos valstybės gyvenimą ir pradeda pamilti savo nelaisvę. Valstybė piliečiui laiduoja rūpinimąsi visais jo reikalais, gyvenimą, kuriame jis išlaisvintas nuo neišvengiamų rūpesčių savo paties asmeninėmis problemomis. Čia jau viskas reglamentuota, pradedant meile ir baigiant kasdieninio gyvenimo smulkmenomis. Ir iš šios nelaisvės, iš pilno palenkimo asmens intereso bendrajam daugelis "Vieno Viešpatystės" piliečių gauna keisto, laisviems žmonėms nežinomo entuziazmo ir pasitenkinimo viso ko suvienodinimu.

Vidinis konfliktas romane išauga iš jaunos maištininkės pakeltos prieš "Vieno Viešpatystėj" nustatytą tvarką revoliucijos. Ji atsiliepia sieloj "Dienoraščio" autoriaus, kurio vardu vyksta pasakojimas, kaip konfliktas tarp graudaus veržimosi jo "žmoniškos" sielos ir jo prisirišimo prie naujo griežtos tvarkos ir besąlyginės drausmės idealo.

Pasakojimo stilius — telegrafiškai suglaustas ir konkretus, suderintas su ta atmosfera, kuria kvėpuoja romano didvyris, pilietis valstybės, kurioje labiausiai neatleidžiamas nusikaltimas — turėjimas savos nuomonės.

Romanas parašytas jau beveik prieš trisdešimt metų. Tačiau klausimas, kuriam jis skirtas, ne tik nenustojo svarbos, bet priešingai — tame laikotarpy pasidarė dar jautresnis ir aktualesnis. Zamiatinas, kaip ir Dostojevskis, sugebėjo įžvelgti būsimuosius dalykus žymiai anksčiau, negu jie tapo daugely kraštų šios dienos tikrovė.

"MES"
EVGENY ZAMETIN
226 pusl., kaina $1.75
galima gauti:
Chekhov Publishing House
387 Fourth Avenue,
New York 16, N. Y., U.S.A.

KATALIKIŲ MOTERŲ KONFERENCIJA

PUTNAM, CONN.

Lapkričio 2 d. įvyko Naujosios Anglijos Katalikių Moterų Sąjungos rajoninė konferencija. Šis suvažiavimas daugumai atrodys eilinis, kaip ir daug mūsų seimų, seimelių, kurie vyksta mūsų apylinkėse. Bet kas stebėjo šio moterų susibūrimo nuotaikas, tas galėjo pamatyti, kad su šia konferencija katalikių moterų veikimas krypsta nauja vaga. Moterys jautriau negu vyrai pajuto reikalą visai nuoširdžiai ir aiškiai išsikalbėti, kas trukdo susijungti senosioms Amerikos lietuvėms ir naujai atvykusioms, vienos kitas suprasti ir draugėn burtis.

O susiburti glaudžiau moterims dabar reikia labiau kaip kitados. Į tai šaukte šaukia svarbūs mūsų jaunimo auklėjimo, lietuvybės išlaikymo, moteriškumo ugdymo ir panašūs reikalai. Moteris turi pati gerai pažinti mūsų praeitį, papročius ir tradicijas ir tai skiepyti visu uolumu savo šeimoje. Šiuos klausimus ir lietė minėtoji konferencija.

Ji prasidėjo šv. mišiomis, kurias atlaikė Tėvas Jurgelaitis, O. P., o jų metu pamokslą pasakė kun. St. Yla. Paskui pavaišintos seserų skaniais pietumis, dalyvės ir viešnios susirinko į posėdį. Konferenciją atidarė ir jai vadovavo "Moterų Dirvos" redaktorė. Pauliukonienė iš Worcesterio, pakviesdama į garbės prezidiumą tėvą Jurgelaitį, kun. St. Ylą, M. Galdikienę, Centro Valdybos pirmininkę Mack, Daukantienę, M. Avietėnaitę ir sekretorę K. Keblinskienę. Raštu sveikino dvasios vadas kun. Pr. Juškaitis ir Kneižienė iš Norwood, Mass. Po to sekė tėvo Jurgelaičio paskaita "Moteris šiandien ir rytoj.' Kalbėtojas, pasiremdamas ištraukomis iš A. Baranausko "Giesmininko pasikalbėjimas su Lietuva", nurodė lietuvės moters kelią, kurį užbrėžia Tėvynė ir Bažnyčia. Po paskaitos labai įdomų ir gyvą žodį tarė M. Avietėnaitė. Ji nurodė visus tuos konkrečius būdus, kuriais lietuvė moteris turi kovoti su nutautimu, palaikyti tautos tradicijų pažinimą ir meilę. Konferencija pageidavo, kad kitame suvažiavime šie klausimai būtų dar plačiau paliesti.

Paskui ilgesnį žodį tarė M. Galdikienė, paliesdama visą eilę darbų, kurie būtų dabar aktualūs Sąjungai, siekiant pagyvinti josios veiklą. Iš Sąjungos kūrimosi laikų papasakojo savo prisiminimus pirmoji jos pirmininkė Daukantienė.

Konferencijai įdomu buvo išgirsti ir atskirų vietovių dalyvių nuomonės bei pageidavimai. Čia pasisekė Mončiunienė, Ruseckienė, Kruopienė, Šimkienė, Kulbokienė, Keblinskienė ir k. Visos pageidavo, kad ir tremtinės jungtųsi į šią Sąjungą ir kartu veiktų.

Labai gyvai ir su šviesiu humoru kreipėsi į dalyves Sąjungos dabartinė pirmininkė Mack, prašydama, kad kiekviena narė pasižadėtų Sąjungai surasti bent vieną naują narę.

Konferenciją aplankė tėvas A. Prekumas, salezietis, neseniai parvykęs iš Kinijos. Jis pasakojo savo įspūdžius iš to misijų krašto, kuris dabar pakliuvo į bolševikų rankas. Svečių tarpe buvo ir Providence šv. Kazimiero lietuvių parapijos vikaras kun. V. Martinkus.

Šios konferencijos dalyvės dėkingos Nekalto Prasidėjimo seserims, Putnam, Conn., kurios taip nuoširdžiai rūpinosi ir globojo suvažiavusias, ypač seselei Augustai, daug padėjusiai šią konferenciją sušaukti ir ją pravesti.

A. S.

BALTIMORE, MD.

Metinė austrių puota

Didžiausias ir įvairiausias šv. Alfonso parapijos metinis parengimas — tai kasmetinė austrių puota, čia vadinama Oyster Roast. Šiemet lapkričio 9 d., toji puota čia taip pat buvo suruošta. Jai vadovavo kun. Juozas Antoševskis.

Austrių puotos tvarka ypatinga: užsimokėjęs įėjimo mokestį, kiekvienas, kiek norėdamas ir kada norėdamas, nuo 1 valandos ligi 6 valandos po pietų gali vaišintis salėje šiltais valgiais ar mokyklos kieme austrėmis. O vaišintis yra kuo, nes tik austrių buvo paruošta 30 statinaičių.

Šį kartą žmonių prisirinko tikrai daug, ligi 1000. Buvo senų ir jaunų, lietuvių ir nelietuvių. Kad kiekvienas buvo laisvas vaišintis, kada nori, salėje ir mokyklos kieme prie austrių, svečiai nuolat judėjo, šnekučiavo, juokavo. Iš šalies žiūrint, kaip kažin kas pasakė, atrodė tarytum didžiuose Lietuvos atlaiduose. Su žmonėmis visą laiką buvo ir visi parapijos kunigai. Ypač prelatas L. Mendelis nuolatos buvo apstotas būrio žmonių, kuris mokėjo kiekvienam gražų žodį pasakyti, ko pasiklausti ar ką priminti.

Austrių puota yra pagarsėjusi visoj Baltimorėje. Taigi, kaip sakyta, joje dalyvauja daug ir nelietuvių. Kartais net žymių svečių. Šį kartą atsilankė Raleigh vyskupas Vincas S. Waters ir tik išrinktas vieno Baltimorės distrikto kongresmanas S. Friedel.

Gerai pasirodė jauni sportininkai

Baltimorėje yra didelė katalikiška aukštesnioji mokykla, vadinama Calvert Hall. Joje mokosi nemaža lietuvių, čia gimusių ir naujakurių. Šios mokyklos futbolo komandoje (team) šiemet pirmą kartą žaidė ir 4 lietuviai naujakuriai: Alg. Bačianskas, Vitas Dulys, Vitas Siaurusaitis ir Algirdas Veliuona. Jų dalyvavimą gražiai paminėjo didžioji Baltimorės spauda.

The Evening Sun (lapkričio 5 d.) rašo: "Komandos vadovas turi būti adėkingas mažajai Europos tautai Lietuvai, davusiai šiai komandai daugumą puolėjų (linemen)... V. Siaurusaitis įkirto 4 įvarčius (goal), A. Veliuona 2, visi kiti po vieną... Alg. Bačianskas, kaip gynėjas ,savo vietoje atrodo labai gerai."

Reikia pasakyti, kad šie vyrukai ne tik geri sportininkai, jie geri ir mokiniai. Sakysim, A. Bačianskas yra pirmas savo klasės mokinys. Jo vidutinis savaitinis pažymys kiekvieną kartą yra puikus (excellent), ne mažesnis kaip 92, kartais siekia viso 100.

Šia proga minėtas laikraštis primena ir Lietuvą šiais žodžiais: Lietuva, anksčiau buvusi laisva respublika, šiandien tik naujas satelitinis lopas ant rusiškosios Rytų Europos švarko."

Aukos šio krašto misijoms

Prel. L. Mendeliui sutikus ir pakvietus, į šv. Alfonso bažnyčią yra atvykęs Raleigh (North Carolina) vyskupas V. S. Waters pasirinkti aukų savo vyskupijai, užimančiai 52.349 ketvirtainių mylių plotą. Aukos buvo renkamos sekmadienį (9 lapkričio) ir 10-11 lapkr. per Stebuklingojo Medalikėlio novenas.

Per pamokslus prel. L. Mendelis Gerb. Svečią pristato klausytojams ir paaiškina jo atvykimo reikalą. Paskui pats Vyskupas kreipiasi į tikinčiuosius, papasakodamas apie savo vyskupijos religinius reikalus. Jo vyskupijos plote gyvena 4 milionai žmonių, o katalikų tik 26.000. Taigi katalikai sudaro mažiau kaip 1 procentą. Daugelyje vietų, dėl mažo tikinčiųjų skaičiaus, negali nuolatos gyventi kunigai. Dėlto yra reikalinga įsitaisyti motorizuota judamoji koplyčia. Tam ir renkamos aukos. Žmonės aukoja labai gausiai.

Garbingi svečiai

Šiomis dienomis prel. L. Mendelio svečiu yra Jo Eksc. Sidney Metzger, El Paso, Texas, vyskupas. Pažymėtina, kad vysk. S. Metzger yra priėmęs kelis lietuvius tremtinius kunigus, iš kurių keturi yra paskirti klebonais.

Lapkr. 10 d. į Baltimorę atvyko Superior Wisconsin vyskupas Albert Meyer D. D. padaryti vizito prelatui L. Mendeliui.

P. K.

Kearny, N. J.

Vietinis BALF skyrius, jungdamasis prie New York vykdomo vajaus, kleb. kun. Voisiekauskui pritarus, lapkričio 16 d. daro rinkliavą prie parapijos bažnyčios.

Lapkričio 23 d. ruošia vakarą, kur bus vaidinama 3 veiksmų komedija "Teta iš Amerikos". Vaidins Lindeno Vaidintojų Trupė. Režisorius Alf. Petrutis. Po to, šokiai, grojant Alg. Kačanausko orkestrui, bufetas, laimėjimai ir kt.

Gruodžio 7 d. bus tradicinis "kortų vakaras".

Aukos renkamos ir pagal aukų lapus, kuriuos atsiuntė Balfo centras. Šias aukas galima įteikti pirm. A. Vitkauskui.

Taip pat vykdoma ir drabužių rinkliava. Drabužiai nešami — 27 Davis St., Harrison, N. J.

Panašus planas buvo įvykdytas ir pereitais metais. Buvo surinkta apie $300 ir 900 svarų drabužių.

LIETUVIŲ TARPE

● **Alto konferencija** šaukiama New Yorke, lapkričio 21 d. Konferencijoje dalyvaus Lietuvos įgaliotas ministeris P. Žadeikis ir PLG atstovai.

● **Kunigų Vienybės** Centro Valdybos posėdis šaukiamas lapkričio 20 d., 2 v. p.p. New Yorker viešbutyje, Manhattan, N. Y. Posėdyje kviečiami dalyvauti K. V. Provincijų pirmininkai ir Centrinių Kat. organizacijų dvasios vadai. K. V. Provincijos prašomos iki posėdžio pristatyti Valdybų sudėtį ir atsiskaityti su Centru.

● **Worcesterio** TM Ratelio parengime surinkta Balfui 106 dol. aukų šios žiemos vajuje.

● **Los Angeles mieste** įsteigtas Lituanistikos Institutas, kurio lektoriai yra: F. Kudirka, K. Barauskas ir prof. M. Biržiška.

● **Dr. A. Valiuškis,** baigęs mokslus Lietuvoje ir gilinęs V. Vokietijoje, darbuojasi veterinarijos srity, lankydamas ūkininkus Indiana valstybėje.

● **Inž. Mačiūnas** per Laisvosios Europos radiją perdavė Lietuvos inž. ir architektams sveikinimą nuo amerikiečių Lietuvių Inž. ir Archit. s-gos.

● **"Stop Genocide"** ženklaipradedami platinti Lietuvių Tautinės Martirologijos skyriaus po visą Ameriką ir pasaulį. Kiekvienas lietuvis turi jausti pareigą vesti kultūringu būdu kovą už savo krašto laisvę.

Šeimininkių Dėmesiui:— Ligtuviškoje Klebonijoje reikalinga šeimininkė. Dėl sąlygų prašom rašyti šiuo adresu: St. Casimir's Rectory, 119 Temple St., Nashua, N. H.

DARBININKŲ OFICIOZAS...

(atkelta iš 4 psl.)

apie naujas mokyklas, kelius, viensėdžius ir pan. Red. Pieža užklausęs, ar Lietuvoje dar vyrai gauna merginas su kraičiais? Svetys prasitaręs, kad taip. Kitą dieną Čikagos Herald American dienraštyje buvo minėtas interview su didžiule antrašte: Vyrai, važiuokit į Lietuvą, ten gausit merginas su kraičiais! Interview skaitytojų susidomėjimas buvo didžiausias, jį persispausdino kiti dienraščiai. Skaitytojui buvo pataikyta tiesiai į kaulą, Lietuvos vardas skambėjo daugelio lūpuose, tik vienas gabusis žurnalistas S. Pieža turėjo nusiminti. Mat, svetys iš Lietuvos didžiai įsižeidė, kad tokie niekniekiai buvo parašyti. Taigi.. O, ačiū S. Piežai, kad Herald American archyvuose yra nemaža medžiagos apie Lietuvą, fotografijų iš tenykščių ir čionykščių lietuvių gyvenimo. Rašančiam šias eilutes minėtą medžiagą Herald American archyvuose teko pačiam matyti. Lygiai, priėjus prie red. Piežos ir kun. dr. Prunskio iškarpų komplektų, kiek ten gali rasti įdomios medžiagos, ką amerikietiškoji spauda rašė ir rašo apie Lietuvą nuo 1940 m. iki dabar.

Vasaros metu buvau nusiminęs, kad štai reorganizuojama L. Žurnalistų S-ga New Yorke, kviečiami senieji nariai r produktyvesni (buvo nustatytas straipsnių kiekis) jaunieji rašeivos registruotis. O man, žaliam rašeivai neprieiti... Bet štai spalių 2 d. Čikagoje su reikiamu iškilmingumu ir orumu buvo atidarytas Žurnalistik. Institutas, vadovaujamas direk. kun. V. Bagdonavičiaus ir globojamas Loyolos universiteto, kur 40-50 nuolatinių klausytojų ruošiamės išsilaisvinti ir išsimokslinti, kad savo atliekamą laiką galėtumėm pašvęsti teisybės tarnaitės — spaudos darbui, prisidėti prie negausios idealistų gvardijos, kuri, anot kun. dr. Baltinio, yra tautos gyvybės pagrindas, nes idealistai yra tie, kurie dvasines vertybes aukščiau stato už medžiagines. Ir tenka su džiaugsmu konstatuoti, kad Instituto klausytojų gvardija, šiandien jau 21 paskaitą išklausius, jokių materialinių išskaičiavimų ir kitokių pabūklų ugnies nėra išretinta. Direkt. kun. V. Bagdonavičiaus nuoširdumas, visiškas atsidavimas nelengvam administraciniam darbui, nuoširdus visokių pageidavimų tenkinimas negali neturėti įtakos klausytojams.

Ak, užsiminus apie Ž. Institutą, tuojau prisimena paskaitos, iš jų išplaukusios visokios teorijos, pastabos, kada straipsnis ar žinia geri, kada ne, kažkaip baisu pasidaro, kad būsių dvejetui parašęs ir krenta ūpas toliau rašyti. Nes anot dr. Prunskio — dviejuose mašinėle rašytuose puslapiuose gali daug ką pasakyti.

Vladas Ramojus

Philadelphia, Pa.

Iš ateitininkų veiklos

Naujas ateitininkų pirmininkas K. Čikotas, išėjęs iš AL Bendruomenės veiklos, uoliai dirba su ateitininkišku jaunimu. Dabar suorganizuota patys jaunieji, stiprinama moksleiviai ir studentai ateitininkai. Vienas didesnių jų darbų, tai rengimas ateitininkų suvažiavimo, kurs numatomas sausio 3 ir 4 dienomis. Čia bus jaunimo ideologijos kursai ir kultūrinis parengimas, koncertas, literatūros vakaras ir šaunus pasilinksminimas. Naujoji ateitininkų valdyba jau suka ratą, kad viskas pavyktų gerai. Jaunesniųjų pirmasis susirinkimas buvo lapkričio 9 d. Jį vedė ir toliau palaikys mok. J. Krakauskaitė su savo talkininkėmis Klaptauskaite, Gaspariene ir J. Kananevičium.

Lietuviški Vakarai veikia

Lietuviški Vakarai pradėjo veikti lapkr. 7 d. Pirmas vakaras buvo pavestas susipažinimui Vadovų ir Kolegų. Visi buvo labai patenkinti, kad taip draugiškoj nuotaikoj galėjo praleisti Vakarą. Po atidarymo ir AL Bendruomenės sveikinimo, visi vadovai pasikalbėjo su savo kolegomis ir numatė tolimesnį darbo planą. Vakarų vadovais bus prof. A. Salys, prof. V. Maciūnas, prof. J. Puzinas, M. Žilinskienė, P. Vaškys, J. Kalavitis, A. Klimas ir dar vėliau prisidės J. Augaitytė. Dalyvavo 23 klausytojai.

Lietuviški Vakarai bus kiekvieną penktadienį, 7 val. vak. Dar trūksta daug jaunimo, kurie turėtų dalyvauti. Čia jau ir tėvų pareiga, kad jie dalyvautų. Lietuviškuose Vakaruose turėtų dalyvauti visi High School, Kolegijų studentai ir jau dirbąs jaunimas. Kiekvieną vakarą bus du vadovai ir pabaigoj linksmesnė valandėlė.

Dėkoja už laiškus

Televizijos programa apie Lietuvą labai patiko mūsų jaunimui. Jei parašė daug laiškų. School District of Philadelphia atsiuntė padėkos laišką šv. Kazimiero parap. mokyklos mokiniams, kurie ir parašė daug padėkos laiškų už televizijos programą apie Lietuvą.

Bayonne, N. J.

IŠKILMINGA PARAPIJOS VAKARIENĖ

Nors šv. Mykolo lietuvių parapija atšventė savo 45 metų gyvavimo sukaktuves lapkričio 1 dieną, per Visų Šventųjų šventę, iškilmingomis pamaldomis, kurias atlaikė parapijos klebonas kun. M. Kemėžis, asistuojant abiem parapijos vikaram, tačiau ta pačia proga iškilminga parapijos vakarienė įvyks šį sekmadienį, lapkričio 16 d. parapijos salėje — 15 E. 23 St., Bayonne, N. J.

Salė bus išpuošta bažnytinėmis ir valstybinėmis vėliavomis. Vakarienės pradžia —5:30 val. vak. Jos metu numatyti sveikinimai ir bendras visų dalyvių lietuviškų dainų dainavimas. Po vakarienės bus pasilinksminimas.

Laukiame svečių ir iš kaimyninių lietuviškų parapijų.

Drabužių vajus

Drabužių vajus Balfui mūsų parapijoje jau pasibaigė. Surinkti drabužiai bus netrukus nugabenti į Balfo sandėlį Brooklyne.

Pakrikštyta

Š. m. lapkričio mėn. 2 d. buvo pakrikštyta Vinco ir Helen Mačiulaičių dukrelė Barboros ir Joan vardais.

ViK

● **Rašyt. Alb. Valentinas** švenčia 25 metų savo kūrybos darbo sukaktį.

● **Brooklinietis L. Bagdonas** neseniai atvyko į San Francisco. Čia gavo darbo banke ir yra labai patenkintas.

Aliną Arminaitę ir Steponą Mikalauską

sukūrusius šeimos židinį, nuoširdžiai sveikina

Newarko Ateitininkų Kuopa

CHICAGOJE IR APYLINKESE

● **"Laiškai Lietuviams",** leidžiami Tėvų Jėzuitų, nuo Naujų Metų išeis padidinti ir gausiai iliustruoti. Ryšium su tuo kaina pakeliama iki 2 dol. Gaunami redakcijoje skaitytojų laiškai yra paskatinę leidėjus laikraštį praplėsti ir iliustruoti.

● **Darbo sąlygos** Čikagoje ligi šiol gana geros. Nemaža fabrikų darbininkų jieško. Naujai atvykę įsitaiso vis į geresnį darbą.

● **Labai daug balsavo** praėjusiuose rinkimuose, kuriais susidomėjimas buvo nepaprastai didelis. Balsuotojų skaičius prašoko 80% turėjusių teisę balsuoti. Pačiame mieste persvėrė demokratai, bet apylinkės daugiau pasisakė už respublikonus.

● **Melrose Park, Ill.** Balfo skyriaus valdyba kviečia susirūpinti visus tos kolonijos lietuvius šalpos reikalu. Skr. Jarienė visad laukia aukų, jas surinkus siųs Balfui.

● **Racine, Wis.** Šv. Kazimiero D-ja atšventė savo 50 m. gyvavimo sukaktį. T. Giašinskis, Tverbutas, Ragauskas, šios d-jos steigėjai, iki šiol uoliai dalyvauja veikloje.

● **Dainavos ansamblis** smarkiai ruošiasi religiniam koncertui, kuris įvyks šio mėn. pabaigoje šv. Kryžiaus lietuvių bažnyčioje.

● **Chicagos ateitininkai** lapk. 9 d. šventė 25 m. Palangoje įvykusios A-kų Reorganizacinės Konferencijos sukaktį, kuri turėjo nepaprastai didelės reikšmės at-kų tolimesnei veiklai.

● **AL Piliečių klubas** šventė savo 29 m. sukaktį. Jo pirm. yra Lubikas. Šventės programą pravedė Petraitis, buvo suvaidinta G. Veličkos "Apsimetimas ir meilė." B. Pakšto orkestras išpildė muzikinę dalį. Jaunos lietuvaitės išpildė plastikos.

● **Marijos** aukštesniojoj mokykloj dabar mokosi per septynis šimtus mergaičių. Mokykla vis dar puošiama.

● **Žurnalistikos Institutas** surengė ekskursiją į "Chicago Herald-American" būstinę, kur red. St. Pieža plačiai supažindino su to laikraščio leidimu ir įrengimais.

Help Wanted

WORK NEAR HOME
CLERK TYPIST
FOR TRAFFIC WORK
PERMANENT POSITION
Pleasant Working Conditions
40 hour—5 day week
Many Employee Benefits
Paid vacations and holidays
APPLY
DELTA POWER TOOL
(Div. of Rockwell Mfg. Co.)
3930 S. WINCHESTER AVE.
LAfayette 3—6673

Telephone: DEARBORN 2-0819
TO PLACE HELP WANTED ADS.
Ask For Ad Taker

Help Wanted—Male and Female

WORK NEAR HOME
CLERKS — TYPISTS
Brand New Skokie Plant
Good opportunity for reliable persons
Permanent positions — Good starting salary
Pleasant working conditions
40 Hours Day Week
Call Miss Young
IRVING 8-9057 SKOKIE 8802

CLERKS
SHIPPING & RECEIVING
(YOUNG MEN)
Excellent opportunity in new Skokie Plant
Vacation — Retirement Fund
Group Insurance
CALL AL SEYLLER
General Controls Co.
8080 McCormick Blv. Irving 8-9057 — Skokie 8802

YOU CAN STOP LOOKING—MEN
THESE JOBS ARE PERMANENT
AND OFFERING UNUSUAL OPPORTUNITIES
FOR THE RIGHT MEN.
GENERAL PLANT HELP
FOR GENERAL DUTIES
INCLUDING SHIPING—ALSO
SEWING MACHINE MECHANICS
FOR PFAFF MACHINES.
PAID VACATIONS
TRANSPORTATION IS PERFECT
JUST THE BEST PLACE TO WORK!!
A. C. WEBER & CO.
216 N. CANAL

YOUNG MEN
24 — 30
Before you decide—select security for tomorrow
We will train you to learn mechanical operation
Ne experience necessary. Permanent with opportunity for overtime. — Pleasant surroundings and people
Company cafeteria. Insurance. Many other benefits.
Mr. Drews
De Luxe Check Printers, Inc.
3456 NO. KEDZIE

BALFo VAJUS—SOLIDARUMO ŠVENTĖ

Rašo LEOPOLDAS DYMŠA

Mūsų scenose ir feljetonuose mėgstama pašiept "idealus užmiršusius dolerio garbintojus". Ir mes, žiūrovai ar skaitytojai, per nesusipratimą juokiamės iš saves. Nes kas jie iš tikrųjų yra, tie nelemti "dolerio garbintojai"? Gi, mes patys. Išvyti iš namų, netekę visko, panikiškai bijome "juodos dienos" ir todėl sunkiai uždirbtąjį dolerį taupome, kad ligoj ar senatvėj (kuri daugeliui mūsų ne už kalnų) netekę darbingumo, nelikume gatvėje, nepasidarytume našta kitam.

Užuot šaipytis, turėtume džiaugtis, kad mūsų daugiuma negyvena lengvapėdiškai" iš rankos į burną", kad ne tik nenori apsunkinti kitų ateityje, bet stengiasi sudaryti sąlygas, kad reikalui esant, galėtų pagelbėti kitiems, kurie ne dėl savo kaltės, atsidurs nelaimėje.

O tokių, likimo nuskriaustų tautiečių jau dabar turime. Karo nualintoje Europoje, kur milijonai savų piliečių skursta kiekvienoje valstybėje, mūsų priverstiems tenai pasilikti pabėgėliams žmoniškai įsikurti neįmainoma. Medžiaginio skurdo slėgiama savijauta pasidaro dar sunkesnė, kai laikas nuo laiko atsiranda baimė patekti į nagus tų, nuo kurių jie, palikdami viską, buvo pabėgę.

Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas, rūpindamasis anais nuskriaustaisiais, sudarė gražią tradiciją, kasmet rengdamas Vajų, kurio kulminacinis punktas yra Koncertas — pabaigtuvės. Šis koncertas pasidarė lyg kokia mūsų solidarumo šventė, nes įlankydamiesi jame, mes ne tik susitinkame su seniai nematytais prieteliais, ne tik džiaugiamės gražia lietuviška daina ar giesme, ne tik turime progos pasiklausyti pasaulinio masto lietuvių solistų, bet žinome, kad mūsų išleisti šiame koncerte doleriai, nuneš mūsų nelaimingiems broliams ir seserims nors truputį džiaugsmo.

Taigi ,nepasigailėkime laiko, nepasigailėkime nors ir sunkiai uždirbto, bet protingai sutaupyto dolerio ,ir nuvykime kuoskaitlingiausiai į šių metų Balfo koncertą, rengiamą Lost Battalion salėje, Eilmhurst, N. Y., lapkričio 16 d. 5 val. p.p.

Kasmet mėnesinis uždarbis BALFui

New Yorke treti metai gyvenanti buvusi tremtinė Magdalena Jankevičiūtė jau trečiam Balfo vajui vis paaukoja po savo mėnesinį uždarbį; o pati menkai uždirbdama aukoja vis po $50.00!

Balfo vajaus metu ji visada prisimenanti, kaip ji ir kiti skurdo Vokietijoj ir kaip buvo malonu gauti pagalbos. Taip, tos pagalbos likusiems Vokietijoje ir Austrijoj dar daugiau reikia!

Tokių aukotojų pasigendama daugiau. Jeigu ir ne mėnesinės algas, bet tik po dienos uždarbį visi lietuviai aukotų, visos šalpos problemos būtų išspręstos.

Būtų malonu paskelbtuose BALF vajaus daviniuose skaityti visų lietuvių pavardes ir su pasigėrėjimu konstatuoti, kad, pagaliau, tikrai galime pasidžiaugti, kad visus vargstančiuosius lietuvius Europoje galėsime aprūpinti bent minimaline pagalba!

Aukas įteikite savo Vajaus Komitetui, Postui arba siųskite tiesiog Balfo centrui, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

Prisiėmę našiaitę paaukojo $100.00 Balfui

Chicagos Milleriai ilgai ir kantriai kovoję iš Vokietijos našlaičių prieglaudos ištraukti Teresėlę Strašinskaitę, spalių mėn. pabaigoj Teresėlei surengtoj "Dirmavonės" šventėj, sujaudinti, kad Balfas pagelbėjo Teresėlę Milleriams iškovoti, puotoj dalyvavusiai Balfo centro sekretorei Norai Gugienei įteikė $100.00 čeki vargstantiesiems Vokietijoj lietuviams gelbėti.

Aukodami BALFui atliksite didžiausią gailestingumo darbą!

VISŲ ŽINIAI

Paskutinėmis Balfo vajaus New Yorke dienomis Balfo raštinė, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. bus atdara iki 10 val. vakaro.

Balfo koncertui bilietų, aukų lapų, aukoms rinkti dėžučių bei loterijos bilietų galite gauti rinkliavos postuose ir Balfo raštinėj.

Kiekvienas New Yorko ir apylinkės lietuvis prašomas skirti savo auką ir aukų parinkti iš kitų Europoj likusiems lietuviams pagelbėti vargą vargti.

Pradeda Kalėdinį Vajų

Bladas Zoruba iš Brooklyn, N. Y. Balfui pasiuntė $10.00 ir rašo: "Nuo manęs malonėkite pasveikinti su Kalėdų šventėmis pačius nelaimingiausius lietuvius Europoje."

Display

FUHRS PLATEAU
SHANDAKEN, N. Y.

Open November 14 and all during the **Hunting Season**

Our own 270 acre hunting reserve adjoins the State reservation. Both houses ar comfortably heated. Excellent food. Ask for huntnig folder and map. Make early reservations. Tel.: **Phoenicia 3593** or write: J. FUHR, 229 East 63rd St., N. Y. C. Only hunters will be accepted who will hunt in a sportsman-like manner.

BEAUTICIANS, PERM. WAVING

Dan & Paul
Distinctive
HAIR SPECIALIST
Latest Styling
9716 THIRD AVENUE
Tel. SH. 5-2130

For Finest Meat Products
BURGMAIER PORK STORE
60-86 Myrtle Ave.,
Ridgewood, N. Y.
Call HE 3-1667
For Quick Service

DANIELSEN'S FISHING TACKLE
482—72nd St. Bklyn
Right off 5th Ave. Open Sun. TE. 6-4582
ROD — REELS
Full line of equipment
Live and bottled bait
MODEL AIRPLANES

Dolls! All makes and sizes!
Shop early! Use our Lay-A-Way plan!
EXPERT DOLL REPAIRS
Doll Clothin, Shoes. Wigs, etc.
FLATBUSH DOLL SHOP and HOSPITAL
2247 Church Av. nr. Flat. Av.
BU 4-1320
Ask for Mr. Leo

BRANGENYBĖS
Sintetiniai akmens (rhinestones)
Reikalingi rinkėjai ir brangakmenių įstatytojai. Dienos ar nakties pamainose, pilnam ar daliniam laikui.
TRES-JOLIE COSTUME JEWELRY
2028 McDonald Ave. Bklyn,
NI 5-6246

Licensed Nurses Home

18h Licensed Nursing Home
CALHOUN NURSING HOME
Announcing opening of new, modern nursing home; beautiful, homelike surroundings. Reasonable rates.
24-hour nursing service
725 St. Mark's Ave. SL. 6-4200

Help wanted Female

REIKALINGOS MERGAITĖS

patyrusios prie sintetinių akmenų (rhinestones & nailheads) ; geras atlyginimas, pastovus darbas.

CH 4-1037

Help wanted—Male and Female

REIKALINGI ŠVEISAVIMO DARBININKAI
Reikalingi šveisavimo darbininkai "Arc", "wiring assemblers", "pipe fitters" įrankių fabrikui, pastovus darbas, labai geras valandinis atlyginimas, įvairūs firmos palengvinimai.
TOPPER EQUIPMENT CO. 1200 Central Ave., Clark Township, Rahway, N. J.

Tekstilės medžiagų atbaigimo ir pamarginimo fabrikas

REIKALINGAS VYRU
trečiai darbo pamainai. Po dviejų savaičių praktikos galės būti perkeltas į pirmą ar antrą pamainą.
Kreiptis Mr. Kelly
AMERICAN DYEING CORP.
Rockville, Conn.

Reikalingi mechanikai ir padėjėjai
'Sheet Metal" fabrikui. Firma teikia lengvatų darbininkams.
Geros darbo sąlygos.
FALSTROM CO.
Passaic, N. J.
Tel. PRescott 7-0014
(13M)

LEMPŲ DIRBTUVEI REIKALINGI
"Lampshade Body" specialistai ir "Trimmers".
Būtinas darbo patyrimas.
Pastovus darbas bei geros darbo sąlygos
GREYSTONE.
315 E. 165 St., CY 3-5577

REIKALINGA LEMPŲ FABRIKUI DARBININKĖ, sustatymo, pergamentų papuošimo bei stiklo pritaikomo specialistė. Geras atlyginimas, patogios sąlygos. Town and County studio, 964 2nd Ave., PL 9-7606.

TOOLMAKERS
INTERNAL & EXTERNAL GRINDERS
5 days — 47½ hours week
Paid Vacations & Holidays
STERLING TOOL & DIE CO.
251 New Jersey Railroad Ave.
MItchell 2-0384 Newark, N. J.

REIKALINGI ĮRANKIŲ IR FORMŲ MECHANIKAI (Tool & Diemakers) graviravimui ir kalimui (deep drawing and progressive dies). Reikalingas dalinis patyrimas. Geros sąlygos praktikai. Siek tiek antvalandžių. Nuolatinis darbas. Puikios sąlygos progresuojančioj kompanijoj New Rochelle. Apmokamos šventės, atostogos, ligoninė, patogus susisiekimas.
New Rochelle 6-5300

UPHOLSTERERS AERONAUTICAL
Experienced headlinings, sidewallers, chair upholstering. Immediate vacancies. Top Wages. Write giving age, experience, references.
National Parachute Loft, Inc.
Washington National Airpor
Washington, 1 D. C.

REIKALINGA vidutinio amžiaus moteris pardavinėti duoną, sausainius bei tortus. Darbo valandos nuo 4 iki 11:30 val. vakaro. Kreiptis į Scholes Baking Co., 532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EV. 4-8802

REIKALINGA MERGAITĖ įstaigos tvarkai palaikyti bei papuošti (floor-girl). Pastovus darbas, muzika, valandos: 9—5.
17 E. 16th St., New York,
6th Fl. AL. 5-5510

YOUNG MEN
FOR LOUD SPEAKER FACTORY
90c an hour to start; advancement.
ATLAS SOUND CORP.
1449 39th St., Brooklyn

YOUNG MAN
with some toolroom experience wanted. Man with some experience on drill jigs, milling fixtures and form tools preferred. Good opportunity for right party. Apply to
ERICSSON SCREW MACHINE PRODUCTS CO., INC.
25 Lafayette Street, Brooklyn, N. Y.

Real Estate

ASTORIA — $9,500
1 fam. drewniany dom, obity gątami, ogrzewany olejem nadaje się dla 2 rodzin, wszelkie ulepszenia, bl. transportacji.
For Better Buys — See
GUS SCHWEITZER
31-01 36th Ave. Astoria, L. I.
RA 6-3468

FOR SALE
2 Houses (near Ocean), 1 Bungalow, located at 134-136 Beach 88th St., and 133 Beach 87st St. Reasonable price for quick buyer.
Tel. Belle Harbor 5-1494

SEAFORD AT MASSAPEQUA
Beautiful new home with 2 bedrooms, all modern improvements on corner plot 60x100. Ideal for G.I. Must sacrifice. Unusual bargain. Write or cal FOR BETTER BUYS!!
MASON ENTERPRISES
44 Court St. — Brooklyn, N. Y.
ULster 5-5877 — NEwins 8-2587

CLINTON CORNERS
DUTCHERS COUNTY
3 bedroom Ranch House, breezeway and garage, full basement, over acre ground, secluded lot, isolate, perfect for children. Model home open for inspection. Owner on premises.
WH 9-5454

LAKEVIEW — LONG ISLAND
(Hemstead vic.) well - bilt frame Colonial 11 rooms. Both up & down stairs - 2 enclosed porches - 2 car garage, hot water, coal heat, screens, venitians, other extras, 5 lots. Nicely landscaped. 100x100. Near schools, shopping & transit. **A buy at only $21,500. Roslyn 3-0686.**

66th St. - BAYRIDGE - B'KLYN
2000 square foot lot - walk - up garage type building, heated, fireproofed. Excellent location. Suitable any business. No restrictions.
TERRACE 6-7122 or
SHORE ROAD 8-0878

IDEAL FOR RETIRED COUPLE
GROCERY STORE & APT.
THRONWOOD, N. Y. Wonderful opportunity for right party — small business—small town. Only 30 miles from N.Y.C. 50 ft. front on Main Road —running to rear street. — Seen on Sundays. **Asking $14,700 or your best offer.** Call PLeasantville 2-0473 or GARDEN CITY 7-3933, or write — Box 135, Sharnwood, N. Y.

FOR NICER LIVING
QUEENS VILLAGE — $35,000
Surrey Estates—large 5 bedrooms, 2 baths, 1 family house, finished basement. Many extras include—dishwasher, electric ironer, storms, screens, etc. Near schools, stores, transit, owner moving South—will accept any offer. Principals only call **HO 5-8917**

Business opportun.

GREENE ST. — 6 STY. 40x100
For sale, with drive-in, newly remodeled, sprinklered, oil heat; ground floor, basement and office; immediate possession (rental basis if desired for ground floor). Also B'KLYN (Battery tunnel vic.) 26,000 ft., 2 driveways, Remodeled; ground floor & bsmt, rentable, sprinklers, oil heat.
SP. 7-8670
or write: Box 670, Rm. 10, 11 W. 42nd St., N. Y. C.

FIX - IT - SHOP
Locksmith, lawn mower and appliances
FULLY EQUIPPED
Queens Vil.
HO 4-1965

LUNCHEONETTE - MIDTOWN
Wonderful opportunity to make excellent income. Ideal for couple. Modern — clean fully equipped. Owner selling for personal reasons.
Call RE 4-9735

Investuokite į MUTUAL FUNDS. Informacijų reikalu kreipkitės į atstovą: ALFONSAS MAŽEIKA, c/o Ira Haupt & Co. 111 Broadway, room 515, New York 6, N. Y. Members New York Stock Exchange. Tel. WO 4-600.

Skaitykite ir platinkite "DARBININKĄ"

Buvęs Rygos moterų kailinių siuvėjas pasiūlo aukštos kokybės
MOTERŲ KAILINIUS
Medžiaga paruošta savo dirbtuvėje ir pasiuva moderniškai. Moterims kailiniai urmo kainomis.
PATAISOMI, PERSIUVAMI IŠ SENŲ Į NAUJUS MODELIUS
Patarnavimas sąžiningas. Visos dėkingos.
ALEX DIMANDS
240 W. 29th St., New York 1, N. Y.
Patogumo dėliai prašom prieš ateinant skambinti **LA 4-8298**
Darbo valandos nuo 8—10 iš ryto ir nuo 3—6 val. p.p. Šešt. 8—3 p.p.

BOSTONO ŽINIOS

Arkivyskupas R. J. Cushing rengia maldininkų ekskursiją į Airiją kitų metų rugp. 18 d. Vietinė spauda spėja, kad ark. Cushing bus paskirtas kardinolu kartu su eile kitų labai netolimoj ateity.

Maironio minėjimas

kurį rengė Bostono Rašytojų Klubas, praėjo labai gražiai. Pilna parapijos salė prisirinko klausytojų. Scena buvo daiiiai išpuošta dail. Vizgirdos rūpesčiu.

Pirmas papasakojo savo labai įdomius atsiminimus Maironio artimas draugas kan. V. Vaitkus, dabar gyvenąs netoli Bostono. Kanauninko M. Vaitkaus adresas yra: Peace Dale, R. I. Retreat House.

Reikšmingą paskaitą "Kaip į Maironį reikėtų žiūrėti šiandieną" skaitė iš New Yorko atvykęs prof. J. Brazaitis.

Keletą Maironio dainų meniškai atliko So. Bostono liet. parap. choras, ved. muz. J. Kačinsko.

Rašytojų Klubo pirm. B. Brazdžionis pabaigoje padėkojo visiems minėjimo dalyviams.

Pagerbė J. Kasmauską

Bostono tautininkia lapkričio 8 d. pagerbė savo pirmininką, žinomą seną bostoniškį lietuvių veikėją ir pasiturintį žmogų Joną Kasmauską. J. Kasmauskas labai daug prisidėjo prie įsigijimo ir įrengimo dabar tautininkų turimo namo. Jam tame name pastatytas biusts.

Nauja šeima

Lapkričio 11 d. susituokė Stanislovas Jalmokas, dabar tarnaująs kariuomenėje ir gyv. 221 L St., So. Boston, su vyčių veikėja Angele Masionyte, gyv. 952 E. Broadway. Sveikiname.

Vyrų choro koncertas

įvyksta ateinantį sekmadienį 3 val. p.p. High School auditorijoj.

Radio žinios

Norime dar kartą priminti, kad pradedant šį sekmadienį, lapkr.-Nov. 16-tą mūsų vedama radio programa bus duodama nauju laiku, tai yra, nuo 12:00 iki 12:30 val. per pietus. Kviečiame pasiklausyti. Stotis ta pati: WBMS, 1090 kilocycles.

St. ir Val. Minkai

Paštas turi 37 milijonus neišmokėtų pinigų

Statler viešbuty įvykusiame Amerikos pašto viršininkų suvažiavime buvo pranešta, kad Jungt. Am. Valstijų pašto departamentas turi 37 milijonus dol. neišmokėtų pinigų. Tie pinigai buvo siųsti pašto perlaidomis (money orderiais) ir tie, kuriems buvo siųsti, jų neatsiėmė. Tiek pinigų yra susikrovę nuo to laiko, kada įvesta pinigų siuntimas perlaidomis.

Metalinių pinigų paroda

Public Library, South Boston skyrius, 382 W. Broadway, atidarė įvairių kraštų metalinių pinigų parodą, kuri bus visą lapkričio mėn. Parodoj išstatyta ir Nepriklausomos Lietuvos visi metaliniai pinigai nuo 1 cento iki 10 litų.

Antanas Zaranka, pagyvenęs kelis metus So. Bostone išsikėlė gyventi į Clevelandą, Ohio.

Amerikos Lietuvių Bendruomenės Bostono skyriaus susirinkimas

įvyks lapkričio 14 d., 7 val. vak., L. Piliečių Draugijos salėje, So. Bostone.

Susirinkime bus sudaroma pastovi bendruomenės valdyba ir nustatomas ateinančių metų veiklos planas. Taip pat bus padaryti svarbūs pranešimai iš mūsų kultūrinio gyvenimo.

Į susirinkimą kviečiami visi, kurie įsirašė iškilmingo akto metu š.m. gegužės mėn. Taip pat kviečiami visi kiti, kurie dar nėra įsirašę nariais, bet kurie supranta, kad tik vieningomis lietuvių jėgomis išsilaikysime gyvi šių dienų pasaulio sukuriuose.

Tat, mielas tautieti, įsidėmėk laiką ir vietą ir paskirk tą vakarą lietuvybės reikalams — dalyvauk labai svarbiame tuo reikalu susirinkime, įsirašyk aktyviu nariu, jei dar nesi to padaręs.

Amerikos Liet. Bendruomenės Organizacinis Komitetas Bostone:

Adv. J. Grigalius—pirm.
Inž. A. Čaplikas--vicepirm.
P. Žičkus — vicepirm.
A. Juknevičius—sekrt.
J. Januškis—kasin.
Adv. J. Kalinauskas, J. Kasmauskas, A. Matjoška, P. Lembertas, K. Mockus—nariai.

Rinkimų rezultatai

So. Bostono gyventojai, kurių nemažą dalį sudaro lietuviai, daugumą davė demokratams, tik gerokai mažesnę, negu 1948 m. Stevenson gavo 10.759 balsus daugiau už Eisenhower. Dever gavo keturis kartus daugiau balsų už Herter, Kennedy dar didesnę daugumą. Mažesnieji demokratų kandidatai į šios valstybės įstatymų leidimo įstaigą So. Bostone gavo 5 prieš vieną daugumą, o atst. Tynan net 10 prieš vieną.

Visas Bostono miestas davė Stevensonui 211.660 balsų, o Eisenhoweriui 143.646. Dever Bostone gavo 235,314 balsų (daugiau už Kennedy), o respubl. Herter 112.198.

Tačiau visa Massachusetts valstybė davė persvarą keletui respublikonų. Eisenhower gavo 206.879 balsus daugiau už Stevenson, respubl. kandidatas į gubernatorius vokiškai-airiškos kilmės Christian Herter gavo 18.495 balsus daugiau už Dever ir išrinktas Mass. gubernatoriumi. Demokratų kandidatas į U.S. senatorius John F. Kennedy gavo 68,7533 balsus daugiau už Lodge ir tokiu būdu pakeis senate šį jžymų ir populiarų respublikoną.

Į gubernatoriaus padėjėjus išrinktas respubl. Whittier ir pakeis ligšiolinį demokratą Sullivan. Mass. valst. sekretoriumi perrinktas ligi šiol buvęs demokratas Cronin. Respublikonai prieš jį buvo pastatę moterį B. Mullaney iš Fall River, kuri buvo vienintelė moteris siekianti aukštesnės vietos, tačiau nebuvo išrinkta. Į Mass. valst. iždininkus rungtyniavo nuo abiejų partijų italų kilmės asmenys. Demokratas Furcolo nugalėjo respublikoną Papalia. Valstybės auditoriumi perrinktas demokratas Buckley, o vyr. prokuroru (attorney general) didele balsų dauguma išrinktas respublikonas kandidatas žydų kilmės C. Fingold, kuris nurungė ligi šiol buvusį demokratą Kelly.

Kongresmanų santykis iš Mass. valst. lieka panašus, kaip buvo. Ligi tol kongrese buvęs daugumos vadas J. McCormack vėl perrinkta, lygiai kaip perrinktas ir ligi šiol buvęs kongreso mažumos vadas, dabar kandidatas į daugumos vadus J. Martin.

Cambridge, Mass.

Apylinkės lietuviai susirūpino padėti BALFui

Klebonui kun. A. Juškaičiui ir BALF 60 skyriaus pirm. Benediktui Jakučiui rūpinantis, besilankant BALF Centro atstovui Jonui Valaičiui Bostone Balfo seimo rengimo reikalais, buvo surengtos Cambridge, Mass. parapijos salėje prakalbos, kurių metu geros valios veikėjai, ne tik pasižadėjo dirbti BALF Vajui ir rūpintis Seimui pagelbėti, bet ir čia pat suaukojo $24.00 vajaus pradžiai.

Greitu laiku bus šaukiamas didesnis susirinkimas, kuriame bus išrinkta BALF Seimui remti ir Vajui vesti komisija. Balfo 60 skyriaus reikalais prašome kreiptis į Benediktą Jakutį, 52 Dudley St., Medford 55, Mass. Tremtinių grupelės vardu pasižadėjo pagelbėti Romualdas Jasiūnas, 11 Jefferson St., Cambridge, 41, Mass.

NAUJA GYDUOLĖ

Alexander's Nauja Maistinga Gyduolė yra mišinys riešutų, uogų, šaknų, ir lapų; ji yra vertojama nuo visokių nerviškų ligų ir nerviškų galvos skaudėjimų, nuo šalčių ir lytiško silpnumo, greito pavargimo, gera nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių vidurių nesveikumų — ištvermingas maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokia liga sirgtumėt, šitame mišiny ra pastiprinimų. Vartojama ar batos formoje. Svaras $8.00, pusė svaro $4.00, ketvirtis svaro $2.00.

Prisiunčiam į namus.

ALEXANDER'S CO.
414 West Broadway,
South Boston 27, Mass.

Skaitykite ir platinkite kultūros žurnalą "Aidus"

SPORTAS

SPORTAS PASAULYJE

— Žymusis Maurice Richard, kuris žaidžia ledo rutuli už Montrealio Canadiens, praeitą sekmadieni rungtynėse prieš Chicago Balck Hawks pasiekė 325 įvarti savo sportinės karjeros laikotarpyje. Tai naujas rekordas. Tuo jis pralenkė Nels Stewart, kuris ilgą laiką šioj srityj pirmavo, savo karjeros metu pasiekęs 324 įvarčius.

— Julius Boros, kuris šiais metais laimėjo Amerikos golfo pirmenybes, paskelbtas šių metų geriausiu golfininku. Nors jis tik trumpą laiką težaidžia kaip profesionalas, bet jo vykusi forma jam jau įnešė 37000 dol.

— Naujosios Zelandijos pasididžiavimas — Dalray — laimėjo pirmą vietą žymiausiose Australijos arklių lenktynėse 2 mylių Melbourne Cup. 90,000 žiūrovų stebėjo šias lenktynes ir jų transliavimo milijonai žmonių, nes 140 Australijos radio stočių perdavė šią transliaciją.

— Australijos valstybės Queensland teniso pirmenybėse pirmą vietą laimėjo žymusis Frank Sedgman, kuris finale turėjo smarkiai pasispausti, kol per 5 setus nugalėjo savo jaunąji kolegą Mervyn Rose. Abu žaidėjai numatyti kaip Australijos rinktinės dalyviai per varžybas dėl Davis taurės, kurios įvyks gruodžio mėn. Australijoje.

— Į Australiją nuvykusi amerikiečių profesionalų golfo komanda susitiko su šeimininkais. Amerikiečiai australus nugalėjo ir tuo laimėjo Lakes International Cup. Galutinas susitikimų rezultatas 7:5.

P. V.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Kanadiečiai apie Vaitonio pasirodymą švedijoje. Canadian Chess Chat, lapkr. nr. deda tokį prierašą prie Vaitonio laiško iš Švedijos:

"Mes nesutinkame su mūsų meisteriu (suprask, Vaitoniu). Jis neturi ko skųstis, nei atsiprašinėt. Abejojame, kad kitas kuris Kanados žaidėjas būtų galėjęs geriau pasirodyti tokioj kietoj sudėty."

— Dr. N. Divinsky, žinomas Kanados žaidėjas, po gautos žinios, kad Vaitonis turi 5-14, plius nutrauktą partija su Stahlbergu, pareiškia:

"Aš jaučiu, tai garbinga pasekmė. Čia absoliučiai nėra nieko, kas gėdintų jį. Iš tikrųjų jis labai gerai padarė. O pridėti reikia: vis 5 rusai — tikri profesionalai, pilna to žodžio prasme."

— Kitoje vietoje (prie Tarpzoninių p-bių lentelės) redakcija prideda:

"We welcome him and thank him for having so courageously accepted the gage to battle and so valiantly done his utmost."

Quebec provincijos pirmenybės užbaigtos šitaip: Williams ir Ivyner po 5—1 tašku, Dr. Rauch, M. Boikovitz (tauragiškis), Brunet, Le Dain ir Ignas Žalys po 4—2.

Tarpe kitų: G. Aleksis surinko 2½, Vyt. Širvydas 1½, R. Lukša 1 tšk. Viso 22 dalyviai.

Bostono Liet. šachm. klubas, pralaimėjo tarpklubinėse Bostono pirmenybėse prieš Quincy klubą 2—3. Žaidė: Merkis, Klinushkoff 1, Keturakis, Starinskas ir Kontautas 1. Iš rungtynių eigos atrodė, kad mūsiškiai laimės 3-2.

Anglijos Halifaxo "Vilniaus" šachmatininkai, kurie praeitose Halifax & District lygos pirmenybėse laimėjo pirmą vietą, šiemet pradėjo pirmenybes taipogi nuo laimėjimo. Jie įveikė ukrainiečius 4½—1½.

Du "Vilniaus" žaidėjai: A. Vilutis ir V. Čiakas atvyksta į JAV.

Moterų pasaulio pirmenybėse, Maskvoje, padėtis tokia: Bielova ir Bykova po 7½—1½, Ignatievna 6½, Rubsova 6, Heemskerk ir Keller po 5½. Amerikietė Karff turi 3, o kita M. Bain tik 1½.

Futbolo rungtynės

Sekmadienį, lapkričio 16 d. 2,30 val. įvyks futbolo rungtynės tarp LSK — Hoboken, Queens Soccer Field (Bradock Ave.)— lietuvių aikštėje. Priešžaisimis 1,15 tarp rezervinių komandų.

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia šermenims dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
SOuth Boston 8-2000

WAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

S. Barasevičius ir Sūnus
FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. SOuth Boston 8-2590

Lithuanian Furniture Co.
MOVERS—
SO 8-4618
INSURED and BONDED
Local and Long Distance Movers
326-328 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY
Office Tel. SO 8-0948
REAL ESTATE & INSURANCE
409 W. BROADWAY
So. Boston, Mass.
RES. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. PA 70402-M

LIETUVOS ATSIMINIMAI
RADIO VALANDOS SEŠTADIENIAIS
4:45 5:30 VAL. p.p.
STOTIS WEVD
JACK J. STUKAS
DIREKTORIUS
1264 WHITE ST.
HILLSIDE, N. J.
TEL. WAVERLY 6-3325

PARDUODA NAMĄ

IR VALGOMŲJŲ — MĖSOS IR KITOKIŲ PRODUKTŲ KRAUTUVĘ

Namas dviejų aukštų—krautuvė ir antrame aukšte yra 5 kambariai gyvenimui; 3 automobiliams garažas. Krautuvėje yra vyno ir alaus sandėlis. Šią krautuvę laikė per 40 metų tas pats savininkas. Lietuvių apgyventa vieta ir tik 15 mylių į pietus nuo Bostono. Namą ir krautuvę parduoda už $30,000; vien krautuvę—už $15,000. Pardavimo priežastis—liga. Dėl platesnių informacijų rašykite:

MR. A. F. KNEIŽYS, 50 Cottage St., Norwood, Mass.

ŠAUKIAMAS LDS NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKR.

SUVAŽIAVIMAS

Liet. Darb. Sąjungos Nauj. Anglijos apskrit. metinis suvažiavimas įvyks šių metų lapkričio 30 d. Nashua, N. H., Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje Temple str., 1 val. po pietų. Visos kuopos maloniekite atsiųsti savo delegatus, nes suvažiavimas yra labai svarbus. Jame bus delegatų iš praeito seimo raportas, o taip pat ir ateinantiems metams valdybos rinkimai.

LDS Naujosios Anglijos apskr. Valdyba
Dvasios Vadas Kun. J. Bernatonis
Pirmin. Vladas Paulauskas
Sekrt. Tomas Versiackas

BOSTONO VYRŲ CHORO KONCERTAS

įvyksta LAPKRIČIO (NOV.) 16, 1952, 3:00 P.M.

So. Boston High School salėje

Dalyvaujant svečiams, pianistei JULIJAI RAJAUSKAITEI, New York'o Metropolitan operos solistui ALGIRDUI BRAZUI ir kompozitoriaus Juliaus Gaidelio vadovaujamam Bostono Vyrų Chorui.

Bostono ir apylinkių lietuviai kviečiami gausiai koncerte dalyvauti.

Po koncerto 6 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos svetainėje įvyksta **gardi ir jauki vakarienė. Po vakarienės bus šokiai.**

Lietuvių Radio Korporacija

502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. SO. 8-0489

Lietuvių Radio Korp. programą per stotį WBMS, 1090 kilocycles, 12:00 iki 12:30 val. per pietus, ateinantį sekmadienį, bus sekanti:

1—Falcons radio orkestra
2—Dainos
3—Magdutės pasaka

Biznio reikalais rašykit radio ofiso adresu: 502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Ačiū.

STEPONAS MINKUS

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS PROGRAMA

WESX—1230 kilocycles—Marblehead-Salem, Mass.

Kiekvieną šeštadienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio įvyksta Lietuvių Radio Valandos programa. Lietuviškos liaudies dainos, muzikos, dalykėliai, kalbos, sveikinimai, pranešimai plaukia oro bangomis į visų klausytojų namus.

Jeigu norite ką nors pasveikinti ar paskelbti, tai siųskite savo pranešimus paštu arba asmeniškai priduokite programos vedėjui ANTANUI F. KNEIŽIUI, arba skyriuose šiais adresais:

LITHUANIAN RADIO HOUR
50 Cottage Street, —:— Norwood, Mass.
Skyrius: **LITHUANIAN FURNITURE CO.**
326 W. Broadway —:— So. Boston 27, Mass.
A. ir O. IVAŠKAI
Telefonai: NOrwood 7-1449 ar SOuth Boston 8-4618

Patenkino Brocktoniečius

PER 50 METŲ, TEIKDAMA ANGLIUS IR ALIEJŲ.

Parduodame

LEDĄ-ANGLIUS-COKE-ALIEJŲ-OIL BURNERS

BROCKTON ICE & COAL CO.
27 LAWRENCE ST., BROCKTON, MASS.
Telefonas 189

Sprogimas nutraukė mergaitei koją

Dedham miestley, arti Bostono, buvo bandoma naujai tiesiamas naturalinėms dūjoms vamzdis. Paleidus 60 sv. oro spaudimą, išmušė kamštį iš vamzdžio galo, kurs lėkdamas pataikė ir nutraukė netoli stovėjsuiai 9 metų mergaitei, Florentine Fleming koją aukščiau kelio. Mergaitė nuvežta į Norwoodo ligoninę.

Antanas Molis,

žinoma lietuvis, paskirtas Boston Eelectric Steel Casting Co. superintendentu.

SAVE TIME MONEY WORK with York heat

Mes instaliuojame visokios rūšies žibalinį (aliejumi) šildymą. Nereikia nešioti pelenų semtuvo. Nemokamai apskaičiuojame, kek kainuos.

BROCKTON SERVICE
Oil Burner and Heating Service
520 MAIN STREET BROCKTON, MASS.
Tel. 2608

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

TRANSLIUOJA IŠ STIPRIOS RADIJO STOTIES

WLOA

1550 KYLOCYCLES

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ — nuo 1:30 iki 2:00 val.

Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

Prabėgančias dienas fotografiniai primins
MENIŠKA FOTOGRAFIJA
PORTRETAS, ŠEIMOS, VAIKŲ, ĮVAIRIŲ PROGŲ NUOTR.
Jums geromis sąlygomis padarys
Vyt. Mažeikis
baigęs N.Y. Institute of Photography
Gyv. 422 MENAHAN ST.
BROOKLYN, N. Y.
Skambinti telef. HY 7-4677

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

Šeštadieniais 2 val. popiet.—WWRL 1600 kc—5000 w.

GYVUOJA PER 23 METUS

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai: koncertai šokiai ir t.t. Vestuvės, puotos, liūdni pranešimai)

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y
Tel. EVergreen 4-9293

J. P. GINKUS Direktorius
AD. JEZAVITAS Muzikos Dr.
J. VALAKAS Pranešimų Dir.

DARBININKAS
AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS APJUNGĘS ... 409 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Angelų Karalienės parapijos chorui ir bažnyčios patarnautojams bei maršalkoms parapijos klebonas kun. J. Aleksiūnas pereitą sekmadienį suruošė pietus. Visiems dalyviams klebonas nuoširdžiai padėkojo už visokeriopą talką parapijos darbe.

Ateitininkų Federacijos Vadui prof. S. Sužiedėliui New Yorko ateitininkai lapkričio 8 d. surengė pagerbimo pobuvį Atkų Ramovėje — Angelų Karalienės parapijos salėje. Pobūvyje dalyvavo visų trijų kuopų nariai ir keltas svečių. Moksleivių kuopa įteikė dovanėlę—sąjungos vėliavėlę Romovėje pakabintas prof. S. Sužiedėlio portretas, pag. Vyt. Maželio.

Sesės ir broliai lietuviai

Balfo vajus Did. New Yorke vyksta pilnu tempu. Lietuviai supranta savo pareigą — metinę auką vargstantiems ir ligoniams pasilikusiems Vokietijoje.

Ką padarėte vienam iš mažutėlių — man padarėte, sako Išganytojas. Krikščioniškoji mūsų brolių meilė reikalauja nuskriaustiems ištiesti gailestingumo ranką. Likusiųjų Vokietijoje vargo ir skurdo čia neįrodinėsiu, nes pernai nušvietė J. E. Vysk. V. Brizgys, šiemet ką tik grįžęs, visas stovyklas aplankęs, prof. kan. J. Končius, Balfo pirmininkas. Ne vieną mus pasiekia graudingi ligonių laiškai prašą pagalbos.

Pirmieji į Apreiškimo parapijos postą su auka atskubėjo Magd. Česlauskaitė, surinkusi dėžutėje 59,41 dol., po trejetos dienų vėl atneša 58 dol. St. Žutautas pirmas įteikė savo auką 10 dol. ir laimėjimo šakneles ir pasakė, kad dar ne viskas.

Visai čia pat vajaus pabaiga. Todėl prašau iki sekmadienio grąžinti aukų lapus ir laimėjimų šakneles, nes sekmadienį 16 d. bus laimėjimų paskirstymas.

Dar galima gauti visuose postuose aukų lapų, dėžučių ir laimėjimų knygučių.

Nuoširdus ačiū už prisiųstas ir kurias gausim aukas. Už viską atlygins Gerasis Dievas. Ačiū!

Vidaus rinkliavos komisijos pirmininkas

Kun. A. Račkauskas

Vaikučiai džiaugiasi gavę dovanų Vokietijoje. Jų gaus ir daugiau, jei mes uoliai aukosime BALFo vajaus užbaigtuvėse — koncerte Lost Battalion salėje ateinantį sekmadienį lapkričio 16 d., 5 val. p.p.

Studentai ateitininkai

šį šeštadienį, lapkričio 15 d., 8 val. vak. turi savo susirinkimą pas kolegę Aušrą Bendoriūtę (251 Cooper St., Brooklyn 7, N. Y. Važiuoti Čanarsie Line iki Wilson Ave.). Programoje bus kun. V. Dabušio paskaita. Dalyvavimas visiems stud. ateitininkams būtinas. Prašomi atsilankyti ir tie studentai atkai, kurie dabar pradėjo studijuoti.

Visi studentai ateitininkai, gyveną Brooklyne, New Yorke, ar jo apylinkėse, prašomi užsiregistruoti pas Ireną Mikulskytę: 363 Berriman St., Brooklyn 8, N. Y.

Academy of Music salėje,

kur įvyks didžiulis Onos Kaskas ir Algirdo Brazio koncertas ,sausio 18 d., visos vietos rezervuotos. Rengimo komisija ragina visus iš anksto pasirūpinti bilietais ir užtikrinti sau gerą ir patogią vietą.

Padėka

Nuoširdžiai dėkoju savo tėveliams ir sesutei Elenutei už suruoštą man mergvakarį (shower party). Taip pat mano padėka priklauso uoliosioms šeimininkėms O. Sijevičienei ir Janušienei. Lygiai taip pat dėkoju visiems dalyviams atsilankiusiems ir atnešusiems gausiai dovanų.

Česlava Brokaitė-Naumavičienė

Lietuviška šeima ieško LIETUVĖS MOTERS NAMŲ RUOŠAI

Pilnas išlaikymas. Atskiras kambarys su vonia. Atlyginimas pagal susitarimą. Adresas: **120 Paine Ave., New Rochelle, N. Y.** Telef. NE 2-9664

IŠNUOMUOJAMI KAMBARIAI

vienam vyrui; apšildomi ir aptarnauti. 72 Ocean Ave., Jersey City, N. J. Kreiptis ten pat pas Mrs. O. Vaitkevičius arba į Brooklyn, N. Y. tel. EV 8-1805.

P. J. BAGDANAVIČIUS, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
125 Clinton Avenue
Brooklyn 5, N. Y.
Tel. MAIN 4-2929
Priėmimo valandos:
Kasdien 2—4 ir 6—8 p.p.
Šeštadieniais 10—12 ryto ir susitarus

Ofiso tel. GLenmore 5-3094
Namų tel. GLenmore 3-4448
DR. VACLOVAS PAPROCKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.
Priėmimo valandos:
Kasdien 12:30—2 ir 6—8 p.p., šeštad. 10 iki 3 p.p
Išskyrus ketvirtadienius ir šventadienius

DR. VYTAUTAS AVIŽONIS, M. D.
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
30. E. 60th St. New York City
Telef. Murray Hill 8-8677
12 Shore Lane, Bay Shore, L. I.
Telef. Bay Shore 3710
VALANDOS:
Susitarus: antrad., ketv. ir šešt. nuo 4 iki 8 v. v.
Susitarus: pirm., treč. ir penkt. visą dieną ir šešt. tik iš ryto.

Tel. OR 4-8038
Dr. Joseph Žabner
AKIŲ GYDYTOJAS
35 E. 7th St., N. Y. City
VALANDOS
Treč. ir šeštad. 10—12
Pirm., trečiad. ir penkt. 5.30-7.30

JOHN DERUHA, M. D.
Inkstų, pūslės, odos, kraujo, vidurių ir kitų ligų gydytojas.
Apšvitrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-8.
Mokslus baigęs Europoje
128 E. 30th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
Graborius - balsamuotojas
231 Bedford Avenue,
Brooklyn, N. Y.

PARDUODAM NAMUS
Turime gerų namų pardavimui — Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomojame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudos (insurance) reikaluose — greitai ir geral.
J. P. MACHULIS
REAL ESTATE & INSURANCE
8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y
Tel. VIrginia 7-1896

ALOIS B. SCHWARTZ, M. D.
(Buvęs Fuenfkirchen Gimdymo Pagalbos Poliklinikos vedėjas)
Gimdymo pagalba ir moterų ligos,
gydymas hormonų liaukų išsiliejimų atveju.
Priima: 12—3 val. pp.
7—9 val. pp. ir susitarus
907 SENECA AVE., kampas Myrtle Ave., Ridgewood,
Tel. HE 3-9094 BROOKLYN 27, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. Ballas — Direktorius
Alb. Baltrūnas—Balton
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.
VYTAUTAS BELECKAS, savininkas
BARAS, RESTORANAS, DIDELĖ SALĖ SUSIRINKIMAMS, VESTUVĖMS IR KITOKIOMS PUOTOMS
VISI KVIEČIAMI ATSILANKYTI
1883 MADISON STREET, BROOKLYN 27, N. Y.
(Prie Forest Ave. stoties) (RIDGEWOOD)
Tel. EV. 2-9586

PADĖKOS DIENOS ŠOKIAI
Groja 2 orkestrai — JOE THOMAS ir JO ORKESTRAS ir LIKSMIEJI KAVALIERIAI.
Modernioje APREIŠKIMO PARAPIJOS salėje
North 5th ir Havemeyer Sts., Brooklyn, N. Y.
Sekmadienį, LAPKRIČIO 23 D., 1952, Pradžia 8,30 v. vak.
Polkos ir Tango Kontestas — Laimėtojams dovanos.
Ruošia: LIETUVIŲ TALENTŲ KLUBAS, Rytų dalis
Tolimesnės informacijos duodamos per Jack Stuko radiją šeštadieniais, 4:45 val. po petų. Stotis WEVD.

Tel. EV 8-6438
M and Z AUTO COLLISION WORKS
Lietuvių specialistų collision ir auto taisymo d-vė
Bodies and Fenders straightened — Complete auto painting
DUCO Refinishing
Atliekami visi collision, dažymo ir mech. taisymo darbai.
TEPIMAS IR POLIRAVIMAS
Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai
J. Maldutis Z. Zaliauskas
1506-16 Myrtle Ave. Brooklyn, N. Y.
Tarpe Gates Ave. ir Linden St.

SHALINS
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
AIR CONDITIONED
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
Kopyčias suteikiam nemokamai
visose miesto dalyse.
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
F. W. Shalins ir J. B. Shalins
Tel. VIrginia 7-4499

Telefonas: EVergreen 4-8934
PARAMOUNT BAR & GRILL
STANLEY MIŠIUNAS IR SŪNUS EDWARD MIŠIUNAS
Savininkai
LIETUVIŠKA UŽEIGA, KUR VISI MYLI UŽEITI
Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti
Importuoti konjakai - Užkandžiai - Televizija - Muzika - Sportas
502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(Armakauskas)
Graborius - Balsamuotojas
Moderniška Koplyčia
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 6-5181
KARL EHMER — PORK STORES
Geros rūšies jvairios mėsos, paukštiena, dešros, kumpiai ir kiti maisto produktai šiose krautuvėse:
69-38 Myrtle Avenue, Glendale, N. Y.
65-38 Forest Avenue, Ridgewood, N. Y.
136-50 Roosevelt Avenue, Flushing, N. Y.
60-04 Woodside Avenue, Woodside, N. Y.
185-24 Horace Harding Blvd, Fresh Meadows, Flushing
219-17 Jamaica Avenue, Queens Village, N. Y.
176 Rockaway Avenue, Valley Stream, N. Y.
4380 White Plains Road, Bronx, N. Y.
19 West Post Road, White Palns, N. Y.
MAIN STORE
6202-10 MYRTLE AVE. GLENDALE 27, N. Y.

ANGELŲ KARALIENĖS PARAPIJOS ŠV. VARDO VYRŲ DRAUGIJOS
RUDENS BALIUS
Su užkandžiais, gėrimais, muzika ir šokiais
ruošiamas
1952 m. lapkričio 22 dieną
Angelų Karalienės Parapijos salėje
Roebling ir South 4th Sts., Brooklyne
PRADŽIA 7 VAL. VAKARE ĮŽANGA 50 CENTŲ

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖ
LAPKRIČIO 23 D.
11 VAL. — Angelų Karalienės par. bažnyčioje pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės. Mišias laikys kun. J. Aleksiūnas, pamokslą sakys kun. V. Pikturna, giedos Pr. Dulkės ved. choras.
4 VAL. PO PIET — Iškilmingas minėjimas ir koncertas SCHWABEN HALL, 474 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y. Vėliavų įnešimas ir himnai. Invokacija — Prel. J. Balkūnas. Pagrindinė kalba — Gen. Plechavičius, dainuoja Clevelando vyrų oktetas "Ąžuolas", vad. J. Kazėno, akomp. A. Mrozinsko.
Minėjimą rengia ir visus dalyvauti kviečia: Amerikos Lietuvių Legijonas — American Legion—Lithuanian Memorial Post — Amerikos Liet. Karių Sąj. "Ramovė", Amerikos Liet. Taut. Sąj. 1-sis Skyrius.

Atlikime pareigą kartą per metus!
1952 m. lapkričio-November 16,
5 val. popiet dalyvaukim
LOST BATTALION SALĖJE,
93-29 Queens Blvd., Elmhurst, N. Y.
(IND Subway Woodhaven Blvd. Stotis)
BALF
Vajaus Pabaigtuvėse!
Dainuos 4 Chorai:
Angelų Karalienės parapijos
Apreiškimo parapijos
Viešpaties Atsimainymo parapijos
Operetės
Dalyvaus Operos Solistai:
Barbara Darlis
Mary Kižis
Algirdas Brazis
Šokiams gros JEZAVITO orkestras
Bilietai tik $1.50 — Koncerto pelnas Europoj likusiems lietuviams.
Kviečia Didžiojo New Yorko
BALF Vajaus Komitetas

KELRODIS
Subway: iš Brooklyn-Williamsburgh važiuoti IND Cross Town linijos GG traukiniu. Išlipt Woodhaven Blvd. — Slattery Plaza Stoty.
Iš New Yorko-Manhattan IND linijos Jamaica traukiniais E (8 Ave.) arba F traukiniu (6 Ave.) iki Jackson Heights Stoties. Čia keistis į Local traukinį ir išlipt Woodhaven Blvd. — Slattery Plaza Stoty.
Automobiliais: iš New Jersey, Manhattan važiuokit per Queensboro tiltą arba Midtown Tunnel. Važiuokit Queens Blvd. iki salės.

JOIN OUR NEW CHRISTMAS CLUB NOW
Latest Interest Rate 2 1/2 % A Year Credited and Compounded Quarterly
On Regular Savings Accounts
Interest starts the first of the month on sums from $25. to $10,000.
Deposits made on or before January 10, April 5, July 10, and October 5 will draw interest from the first of such months if left to the end of the quarterly dividend period.
THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Your Deposits in This Bank Are Fully Insured Up to $10,000.
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Parduodami NAMAI
PIGŪS, GERI, GEROJ VIETOJ
RIDGEWOOD—6 šeimoms mūrinis namas, šviesūs kambariai; CYPRESS HILL 3 šeimoms, tušti kambariai; WOODHAVEN 2 šeimoms medinis namas, abudu aukštai (floral) tušti pirkėjui; EAST NEWYORK — kampinis namas su saliūnu, restoranu ir 2 šeimoms viršuje tušti kambariai. Gera proga, kas nori įsigyti namą ir biznį, nes parduodamas ir biznis. Vieta gera, lietuvių aplinkoje.
J. VASTONAS
REALTY and INSURANCE
108-07 Liberty Ave.
Richmond Hill 19, L.I., N.Y.
Tel. VIrginia 8-2230

Dr. S. Chernoff
223 — 2nd Ave., N. Y. C.
(Cor. 14th St.)
Telef. GRamercy 7-7697
Aštrūs ir choniški susirgimai gydomi pennicilinu, oda, hormonai. Kraujo ir šlapumo tyrimai.
Ofiso valandos: kasdien 10-6:45
Sekmadieniais—nuo 11 val. iki 1 val. p.p.

William J. Drake
(DRAGŪNAS)
LIETUVIS ADVOKATAS
85-03 WAREHAM PL.
JAMAICA, N. Y.
Tel. Jamaica 3-7722

Palaikykite ir paremkite tuos biznierius ir prekybininkus, kurie skelbiasi "Darbininke."